

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMJENO:	23.03	20.26	GOD.
11. KLASIFIKACIJA BR. IZ VEŠTA	23-1/26-4		
EPA:	956 XXVIII		
SKRAĆENICA:			

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Br: 11-011/26-843/6

20. marta 2026. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. marta 2026. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su mr BOJAN BOŽOVIĆ, ministar pravde i JELENA GRDINIĆ, generalna direktorica Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U
KRIVIČNOM POSTUPKU***

Član 1

U Zakonu o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18) član 1 mijenja se i glasi:

“Ovim zakonom uređuje se postupanje prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela, djetetu kao žrtvi, oštećenom, svjedoku ili drugom učesniku u postupku, koje se zasniva na poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda uz uvažavanje najboljih interesa djece, vodeći računa o njihovoj zrelosti, stepenu razvoja, sposobnostima i ličnim svojstvima, kao i težini krivičnog djela, odnosno stepenu pretrpljene posljedice, a u cilju njihove rehabilitacije i socijalne reintegracije.”

Član 2

Poslije člana 1 dodaje se novi član koji glasi:

„Dijete

Član 1a

Dijete je lice koje nije navršilo 18 godina života.“

Član 3

U nazivu člana 2 riječ „djeci“ zamjenjuje se riječima: „djetetu koje nije navršilo 14 godina života“.

U stavu 1 riječ „licu“ zamjenjuje se riječju „djetetu“, a riječ „(dijete)“ briše se.

Član 4

U članu 3 st. 1, 2 i 3 riječ „lice“ zamjenjuje se riječju „dijete“.

Član 5

U članu 4 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „maloljetnim učiniocima krivičnih djela“ zamjenjuju se riječima: „maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela“.

U tač. 4 i 5 riječi: „maloljetnog lica“ zamjenjuju se riječju „maloljetnika“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Postupanje prema djetetu kao žrtvi, oštećenom, svjedoku ili drugom učesniku u postupku zasniva se na načelima iz stava 1 ovog člana, kao i pravu na pristup nadležnim organima i informacijama, zaštiti od zastrašivanja i pravu na posebne mjere zaštite djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 6

U članu 5, članu 90, nazivu člana i članu 96 riječi: „maloljetno lice“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „dijete“ u odgovarajućem padežu.

Član 7

U članu 9 stav 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: maloljetniku kao“, a riječi: „mogu se izreći“ zamjenjuju se riječima: „će se izreći“.

Član 8

U članu 10 u uvodnoj rečenici stava 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: „maloljetniku kao“.

U stavu 2 riječi: „zaštite prava maloljetnih lica“ zamjenjuju se riječima: „prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učinocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku“.

Član 9

U članu 11 u uvodnoj rečenici stava 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: „maloljetniku kao“.

Član 10

U članu 13 stav 4 riječi: „posrednikom, pedagogom,“ zamjenjuju se riječima: „medijatorom, defektologom - specijalnim pedagogom,“.

U stavu 5 riječi: „člana 46 stav 2“ zamjenjuju se riječima: „člana 46a“.

Član 11

U članu 15 stav 1 riječ „maloljetnim“ zamjenjuje se riječima: „maloljetnicima kao“.

Član 12

U članu 20 stav 4 i članu 22 stav 5 riječi: „člana 46 stav 2“ zamjenjuju se riječima: „člana 46a“.

Član 13

U članu 36 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Prije donošenje odluke o uslovnom otpustu iz stava 1 ovog člana sud će zatražiti mišljenje organa starateljstva.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 14

U članu 39 st. 1, 2 i 4 i članu 179 st. 1, 2 i 4 riječ „narkomana“ zamjenjuje se riječima: „lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci“, a riječ „alkoholičara“ riječima: „lica sa poremećajem upotrebe alkohola“.

Član 15

U članu 40 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Punoljetnom licu koje u vrijeme suđenja nije navršilo 23 godine života može se suditi za krivično djelo koje je učinilo kao mlađi maloljetnik, samo ako je za krivično djelo kao najmanja kazna propisana kazna zatvora od deset godina.“

U stavu 3 riječ „krivičnog“ zamjenjuje se riječju „krivičnog“.

U stavu 4 riječi: „stava 3“ zamjenjuju se riječima: „stava 4“, a riječ „sankcija“ zamjenjuje se riječju „sankcija“.

U stavu 5 riječi: „st. 2 i 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 2, 3 i 4“.

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 16

U članu 43 stav 2, nazivu glave četvrte, članu 110 stav 4 i članu 129 stav 4 riječi: „maloljetnim licima,“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „djecom,“ u odgovarajućem padežu.

Član 17

Član 46 mijenja se i glasi:

„Specijalizacija u postupku prema maloljetnicima

Član 46

(1) Državni tužilac za maloljetnike, policajac za maloljetnike, sudija za maloljetnike i sudije vijeća za maloljetnike, advokati i zaposleni u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija koji su u kontaktu sa maloljetnicima moraju biti lica koja su stekla posebna

znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku.

(2) U cilju sticanja posebnih znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku sprovode se kontinuirane obuke lica iz stava 1 ovog člana.

(3) Obuke iz stava 2 ovog člana sprovodi Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

(4) O završenoj obuci iz stava 2 ovog člana Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu izdaje sertifikat, na propisanom obrascu.

(5) Program i način sprovođenja obuke iz stava 2 ovog člana, kao i obrazac sertifikata o završenoj obuci iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 18

Poslije člana 46 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Stručna služba

Član 46a

(1) Radi pružanja pomoći sudovima i državnim tužilaštvima u postupanju prema maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela u višim sudovima i Vrhovnom državnom tužilaštvu obrazuju se stručne službe (u daljem tekstu: stručna služba). Stručne službe u višim sudovima pružaju pomoć sudovima sa područja mjesne nadležnosti tih sudova.

(2) Poslove u stručnoj službi obavljaju stručna lica različitih specijalističkih profesija (socijalni radnici, psiholozi, pedagozi, defektolozi - specijalni pedagozi i sl.), koja mogu dati stručna mišljenja, obavještenja i drugu pomoć u postupanju prema maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Stručna služba u vršenju svojih poslova sarađuje sa nadležnim institucijama socijalne i dječje zaštite, kao i vaspitnoobrazovnim ustanovama koje su dužne da, na njen zahtjev, dostavljaju izvještaje i mišljenja.

Pravo maloljetnika na pratnju zakonskog zastupnika tokom postupka

Član 46b

(1) Nadležni organi su dužni da omoguće maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom saslušanja.

(2) Maloljetnik ima pravo na pratnju drugog punoljetnog lica koje sam odredi i koje je kao takvo prihvatio nadležni organ ako se, tokom saslušanja, na osnovu objektivnih okolnosti, utvrdi da:

1) prisustvo zakonskog zastupnika nije u najboljem interesu maloljetnika,

2) nije moguće stupiti u kontakt ni sa jednim zakonskim zastupnikom ili njegov identitet nije poznat, ili

3) prisustvo zakonskog zastupnika može znatno ugroziti krivični postupak.

(3) Ako, u slučaju iz stava 2 ovog člana, maloljetnik nije odredio drugo punoljetno lice ili ako je odredio punoljetno lice koje nije prihvatio nadležni organ, taj organ će, uzimajući u obzir najbolji interes maloljetnika, odrediti drugo punoljetno lice za pratnju maloljetnika. To lice može biti i predstavnik organa starateljstva ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit maloljetnika.

(4) Ako okolnosti iz stava 2 ovog člana prestanu da postoje, maloljetnik ima pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom eventualnog nastavka saslušanja.

(5) Nadležni organ dužan je da omogući maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica iz stava 2, odnosno stava 3 ovog člana i tokom drugih faza postupka, u kojima je maloljetnik prisutan, ako smatra da:

1) je u najboljem interesu maloljetnika da bude u pratnji zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica, i

2) prisustvo zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica neće znatno ugroziti krivični postupak.“

Član 19

U nazivu člana 47 poslije riječi „djeteta“ dodaju se riječi: „koje nije navršilo 14 godina života“.

U stavu 1 riječ „lice“ zamjenjuje se riječju „dijete“.

Član 20

Član 49 mijenja se i glasi:

„Postupanje prema maloljetniku

Član 49

Pri preduzimanju radnji kojima prisustvuje maloljetnik, a naročito prilikom njegovog saslušanja, učesnici u postupku su dužni da postupaju u skladu sa posebnim pravilima koja se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, kako vođenje postupka i radnje koje se u postupku preduzimaju ne bi štetno uticali na razvoj maloljetnika.“

Član 21

Poslije člana 49 dodaje se novi član koji glasi:

„Pojedinačna procjena maloljetnika

Član 49a

(1) Pojedinačna procjena maloljetnika podrazumijeva procjenu njegove ličnosti, stepena zrelosti, stepena razvoja, sposobnosti i ličnih karakteristika, kao i socijalnih i porodičnih prilika i eventualne ranjivosti.

(2) Pojedinačna procjena maloljetnika sprovodi se u najranijoj fazi krivičnog postupka.

(3) Pojedinačnu procjenu maloljetnika sprovodi stručna služba, uz učešće maloljetnika, a kad je to prikladno, uz učešće zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ili stručnog lica.

(4) U slučaju promjene okolnosti na kojima se zasniva pojedinačna procjena maloljetnika, nadležni organ obezbjeđuje ažuriranje podataka iz pojedinačne procjene tokom krivičnog postupka.

(5) Izuzetno, pojedinačna procjena maloljetnika se ne mora sprovoditi ako su okolnosti slučaja takve da je nesprovođenje te procjene opravdano i pod uslovom da je to u najboljem interesu djeteta.“

Član 22

Član 50 mijenja se i glasi:

„(1) Maloljetnik mora, bez odlaganja, od prvog kontakta sa nadležnim organom, kao i tokom čitavog postupka imati pravnu pomoć branioca.

(2) Branilac maloljetnika može biti samo advokat.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetnik ne mora imati pravnu pomoć branioca, u fazi koja prethodi sudskom postupku i u mjeri u kojoj je to opravdano s obzirom na posebne okolnosti predmeta i ako postoji hitna potreba za sprečavanjem štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet lica.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana odlučuje državni tužilac za maloljetnike rješenjem, po obavještenju policije.

(5) Ako sam maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne uzmu branioca, branioca će po službenoj dužnosti postaviti sud, odnosno državni tužilac, bez odlaganja, po pravilu, iz reda advokata sa posebnim znanjima iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, po redoslijedu sa spiska Advokatske komore Crne Gore (u daljem tekstu: Advokatska komora).

(6) Branilac postavljen po službenoj dužnosti u skladu sa stavom 5 ovog člana ostaje do završetka postupka, odnosno dok maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne izaberu branioca.“

Član 23

Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Pomoć branioca

Član 50a

(1) Maloljetnik ima pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja od strane policije ili drugog organa.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja može se uskratiti maloljetniku koji nije lišen slobode, ako se utvrdi da pomoć branioca nije neophodna, uzimajući u obzir težinu krivičnog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle preduzeti u odnosu na to krivično djelo, pri čemu se mora voditi računa o najboljem interesu djeteta.

(3) Maloljetnik ima pravo na učešće branioca tokom saslušanja iz stava 1 ovog člana, koje će se konstatovati u zapisniku o saslušanju.

(4) Maloljetnik lišen slobode ima pravo na povjerljivu komunikaciju sa braniocem, koja podrazumijeva sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije.

(5) Ako branilac nije prisutan, nadležni organ odlaže saslušanje maloljetnika za potrebno vrijeme, kako bi se omogućio dolazak branioca.

Zdravstveni pregled

Član 50b

(1) Maloljetnik lišen slobode ima pravo na zdravstveni pregled, bez nepotrebnog odlaganja, a posebno u svrhu procjene njegovog opšteg psihičkog i fizičkog stanja.

(2) Zdravstveni pregled se obavlja na zahtjev nadležnih organa, naročito u slučajevima kad specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ili branioca.

(3) Zdravstveni pregled ne smije da bude invazivan i treba da ga obavlja doktor medicine ili drugo kvalifikovano lice po izboru maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona.

(4) Rezultati zdravstvenog pregleda evidentiraju se u pisanoj formi i uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti maloljetnika da bude podvrgnut saslušanju.“

Član 24

U članu 52 riječ „maloljetno,“ zamjenjuje se riječju „maloljetnik,“, a riječ „punoljetno,“ riječima: „punoljetno lice,“.

Član 25

U članu 53 stav 3 poslije riječi: „iz stava 2 ovog člana,“ dodaju se riječi: „bez odlaganja,“.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„(5) Kad se u jedinstvenom postupku za maloljetnike i punoljetna lica kao učinioce krivičnih djela odlučuje o pitanjima koja se odnose na maloljetnika, uvijek će se primjenjivati odredbe čl. 48 do 50b, čl. 54 do 57, čl. 59, 61, 63, 64, 68, 83, 91 i 93 ovog zakona, a ostale odredbe ovog zakona ako njihova primjena nije u suprotnosti sa vođenjem jedinstvenog postupka.“

Član 26

U članu 58 stav 2 riječi: „čl. 48 do 50, čl. 54 do 57, čl. 59, 61, 63, 68 i 83“ zamjenjuju se riječima: „čl. 48 do 50b, čl. 54 do 57, čl. 59, 61, 63, 64, 68, 83, 91 i 93“.

Član 27

U članu 62 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Sudija za maloljetnike može, izuzetno, na obrazloženi predlog državnog tužioca za maloljetnike, nakon saslušanja maloljetnika, odrediti maloljetniku pritvor, kad za to postoje razlozi za određivanje pritvora propisani Zakonikom o krivičnom postupku, ako se svrha, radi

čijeg je ostvarenja pritvor određen, ne može postići mjerama iz člana 60 i člana 61 st. 1 i 2 ovog zakona. Prilikom određivanja pritvora maloljetniku posebno će se cijeliti lične i porodične prilike maloljetnika, okolnosti pod kojima je izvršeno krivično djelo, način izvršenja i posljedice. U rješenju o određivanju pritvora razloge za određivanje pritvora sudija za maloljetnike dužan je da posebno obrazloži.“

Član 28

U članu 63 stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Maloljetniku u pritvoru će se, prema potrebama maloljetnika i njegovim mogućnostima, obezbijediti:

- očuvanje njegovog psihičkog i fizičkog razvoja;
- pristup obrazovnim programima;
- redovno ostvarivanje prava na porodični život;
- pristup programima koji podstiču njegov razvoj i reintegraciju u društvo;
- ostvarivanje prava na slobodu vjeroispovijesti;
- psiho-socijalna podrška.“

Poslije stava 2 dodaju se četiri nova stava koji glase:

„(3) Mjere iz stava 2 ovog člana moraju biti srazmjerne i odgovarati trajanju lišenja slobode.

(4) Mjere iz stava 2 al. 1 i 5 ovog člana primjenjuju se i u drugim situacijama lišenja slobode, osim pritvora i moraju biti srazmjerne i odgovarati tom lišenju slobode.

(5) Mjere iz stava 2 al. 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se samo u situacijama lišenja slobode osim pritvora i samo u mjeri u kojoj su srazmjerne i odgovarajuće prirodi i trajanju tih situacija.

(6) Maloljetnik koji u pritvoru navrš 18 godina života može ostati u pritvoru odvojeno od punoljetnih lica, ako je to, uzimajući u obzir sve okolnosti, opravdano i u skladu sa najboljim interesom maloljetnika koji su sa njim u pritvoru.“

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 7 i 8.

Član 29

U članu 64 stav 1 mijenja se i glasi:

„Kad prikuplja obavještenja od djeteta policajac za maloljetnike postupa u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku o prikupljanju obavještenja od građana i čini to, po pravilu, u prisustvu zakonskog zastupnika djeteta, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ili predstavnika organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu (u daljem tekstu: organ starateljstva).

Poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, maloljetnik lišen slobode od strane policije zadržava se odvojeno od punoljetnih lica, osim ako to nije u njegovom najboljem interesu ili u posebnim okolnostima to nije moguće, pod uslovom da je maloljetnik, ako se zadržava zajedno sa punoljetnim licima, smješten na način koji je u skladu sa njegovim najboljim interesom.

(6) Nadležni organi će obezbijediti da maloljetnik lišen slobode ima mogućnost sastanka sa zakonskim zastupnikom ili drugim punoljetnim licem iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, bez odlaganja, osim ako bi time bila ugrožena svrha istrage.“

Član 30

Poslije člana 64 dodaje se novi član koji glasi:

„Obavještenje o pravima

Član 64a

(1) Maloljetnik u odnosu na kojeg se primjenjuju odredbe ovog zakona ima pravo da, bez odlaganja, bude obaviješten o pravu na pravnu pomoć, koje obuhvata:

- 1) pravo na obaveznu pravnu pomoć branioca;
- 2) pravo da bude informisan o svim aspektima vođenja postupka, bez odlaganja;
- 3) pravo na sastanak i povjerljivu komunikaciju sa braniocem;

- 4) pravo na prisustvo branioca prilikom saslušanja;
 - 5) pravo da njegov zakonski zastupnik, drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno organ starateljstva bude obaviješten o lišenju slobode i svim pravima o kojima je i maloljetnik obaviješten;
 - 6) pravo na pratnju zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno predstavnika organa starateljstva u svim fazama postupka;
 - 7) pravo na privatnost.
- (2) Maloljetnika lišenog slobode policija ili sudija za maloljetnike će u najranijoj mogućoj fazi postupka obavijestiti o:
- 1) pravu na pojedinačnu procjenu iz člana 49a ovog zakona;
 - 2) pravu na zdravstveni pregled i pravu da pregled obavi ljekar ili drugo kvalifikovano lice po izboru maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, uključujući pravo na ljekarsku pomoć;
 - 3) pravu na periodično preispitivanje pritvora;
 - 4) pravu na pratnju zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno predstavnika organa starateljstva tokom saslušanja pred sudom;
 - 5) pravu na lično prisustvo suđenju;
 - 6) pravu na pravne lijekove;
 - 7) pravu na poseban tretman u postupku od momenta lišenja slobode;
 - 8) pravu na informisanje o alternativnim mjerama i posebnim obavezama.
- (3) Obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana daju se usmeno i/ili pisano, na jeziku maloljetnika ili jeziku koji razumije, uz konstataciju o davanju tih obavještenja u zapisniku.
- (4) Maloljetniku lišenom slobode će se, osim obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana, bez odlaganja, dati i pisano obavještenje o pravima u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku.
- (5) Obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se i zakonskom zastupniku maloljetnika.
- (6) Obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se drugom punoljetnom licu iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, kad bi davanje tih informacija zakonskom zastupniku:
- bilo protivno najboljem interesu maloljetnika;
 - bilo nemoguće zbog toga što zakonski zastupnik nije dostupan ili je njegov identitet nepoznat, a prethodno su preduzete odgovarajuće radnje u cilju njegovog pronalaženja odnosno utvrđivanja njegovog identiteta;
 - znatno ugrozilo krivični postupak.
- (7) Po prestanku okolnosti iz stava 6 ovog člana obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se, bez odlaganja, zakonskom zastupniku.“

Član 31

U članu 68 stav 1 riječ „posredniku“ zamjenjuje se riječima: „medijatoru iz člana 105 stav 2 ovog zakona,“.

Član 32

U članu 74 stav 2 mijenja se i glasi:

(2) Saslušanju maloljetnika u pripremnom postupku moraju prisustvovati branilac, zakonski zastupnik maloljetnika, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona. Ostalim radnjama u pripremnom postupku ova lica prisustvuju samo kad državni tužilac za maloljetnike ocijeni da je njihovo prisustvo neophodno. Državni tužilac za maloljetnike može, izuzetno, maloljetnika saslušati bez prisustva njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Državni tužilac za maloljetnike može narediti da se maloljetnik, kad je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti i pravilnog vođenja krivičnog postupka, udalji prilikom izvođenja pojedinih radnji, uz poštovanje prava na odbranu. Državni tužilac za maloljetnike će maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika ili drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, ukratko upoznati sa tokom postupka kojem maloljetnik nije prisustvovao, vodeći pri tome računa o zaštiti ličnosti maloljetnika, što će se unijeti u zapisnik.“

U stavu 4 poslije riječi „maloljetnika“ dodaju se zarez i riječi: „odnosno drugom punoljetnom licu iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“.

U stavu 5 riječ „pedagoga“ zamjenjuje se riječima: „defektologa - specijalnog pedagoga“.

Član 33

U članu 81 stav 1 poslije riječi: „zakonski zastupnik,“ dodaju se riječi: „drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona,“.

Na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „samo u slučajevima propisanim ovim zakonom.“.

Član 34

U članu 83 stav 3 poslije riječi: „zakonski zastupnik“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona,“.

Član 35

U članu 86 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Sud ne može obavezati maloljetnika na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, zdravstveni pregled, kao i audiovizuelna snimanja.“

Član 36

U članu 87 stav 2 poslije riječi: „zakonskog zastupnika maloljetnika“ dodaju se riječi: „ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“.

U stavu 3 poslije riječi „maloljetnik“ stavlja se tačka, a riječi: „samo ako predsjednik vijeća ili vijeće nađe da bi njegovo prisustvo bilo od koristi za odlučivanje.“ brišu se.

Član 37

Član 91 mijenja se i glasi:

„Zaštita privatnosti i identiteta djeteta

Član 91

(1) Učesnici u postupku, organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja, stručna služba, službe koje pružaju podršku žrtvama u skladu sa zakonom, kao i mediji, dužni su da se staraju o zaštiti privatnosti djeteta, uključujući zaštitu identiteta i podataka koji mogu otkriti identitet djeteta.

(2) Bilo koja informacija koja bi mogla ukazati na identitet djeteta koje je oštećeno krivičnim djelom ili je svjedok u postupku ne može biti objavljena bez izričite dozvole sudije, odnosno državnog tužioca koji postupa u predmetu.“

Član 38

Član 92 mijenja se i glasi:

„U krivičnom postupku u kojem je učesnik djeteta oštećeno krivičnim djelom ili u kojem se djeteta saslušava kao svjedok, radnje, po pravilu, preduzimaju lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, vodeći računa o uzrastu, ličnim svojstvima, obrazovanju i prilikama u kojima živi djeteta.“

Član 39

Član 93 mijenja se i glasi:

„Saslušanje djeteta

Član 93

(1) Saslušanje djeteta, po pravilu, obavlja državni tužilac i sudija istog pola kao dijete, u posebnoj prostoriji opremljenoj tehničkim uređajima za audiovizuelno snimanje. Izuzetno, dijete se može ponovo saslušati, ako za to postoje opravdani razlozi.

(2) Saslušanje iz stava 1 ovog člana sprovodi se u prisustvu zakonskog zastupnika djeteta ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona i, po pravilu, uz pomoć stručnih lica iz stručne službe, ako to nije protivno interesima postupka ili djeteta.

(3) Saslušanju iz stava 1 ovog člana, po zahtjevu djeteta, može prisustvovati i lice od povjerenja koje dijete odredi, ako to nije protivno interesima postupka ili djeteta.

(4) Saslušanje djeteta koje nije navršilo 14 godina života, kao oštećenog ili svjedoka, obavezno se sprovodi uz pomoć stručnog lica iz stručne službe i bez prisustva tužioca, sudije i stranaka.

(5) Stručna služba dužna je da, prije saslušanja, izvrši pripremu djeteta iz stava 4 ovog člana za saslušanje, prikupi podatke o njegovim ličnim i porodičnim prilikama i da stručno mišljenje o njegovoj spremnosti i sposobnosti da bude saslušan, kao i načinu i stepenu učešća u saslušanju.

(6) Stranke i branilac okrivljenog postavljaju pitanja djetetu preko sudije, odnosno državnog tužioca.

(7) Ako se saslušanje djeteta vrši uz pomoć uređaja za audiovizuelno snimanje, snimak će se zapečatiti i priključiti zapisniku.

(8) Ako za to postoje opravdani razlozi, dijete kao oštećeni ili svjedok može se saslušati i u svom stanu ili drugoj prostoriji, odnosno zavodu ili ustanovi u kojoj boravi, bez obzira na njihovu tehničku opremljenost."

Član 40

U članu 94 stav 1 riječi: „Maloljetno lice“ zamjenjuju se riječju „Dijete“, a riječ „(dijete)“ briše se.

U stavu 2 riječi: „maloljetno lice“ zamjenjuju se riječju „dijete“, a riječ „lice“ zamjenjuje se riječju dijete.

U stavu 3 riječi: „maloljetno lice“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „dijete“ u odgovarajućem padežu.

Član 41

Član 95 mijenja se i glasi:

„Punomoćnik djeteta kao oštećenog

Član 95

(1) Državni tužilac ili sudija, odnosno predsjednik vijeća, na predlog organa starateljstva ili po službenoj dužnosti, će djetetu, kad ocijeni da je to u interesu zaštite njegove ličnosti, u skladu sa zahtjevima pravičnosti, postaviti punomoćnika iz reda advokata koji su, po pravilu, stekli posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku.

(2) Državni tužilac ili sudija, odnosno predsjednik vijeća iz stava 1 ovog člana po službenoj dužnosti će postaviti punomoćnika djetetu kao oštećenom krivičnim djelom protiv polne slobode, krivičnim djelom nasilja u porodici ili u porodičnoj zajednici, krivičnim djelom trgovine ljudima, krivičnim djelom mučenja i krivičnim djelom zlostavljanja.

(3) Troškovi zastupanja iz st. 1 i 2 ovog člana padaju na teret budžetskih sredstava tužilaštva, odnosno suda."

Član 42

Član 97 mijenja se i glasi:

„Pozivanje i odbijanje svjedočenja

Član 97

- (1) Poziv djetetu kao svjedoku upućuje se preko njegovog zakonskog zastupnika.
(2) Uz poziv iz stava 1 ovog člana dostavlja se i pisano obavještenje o pravima koja djetetu pripadaju u krivičnom postupku.
(3) Obavještenje iz stava 2 ovog člana mora biti napisano na jeziku maloljetnika ili jeziku koji razumije.
(4) Na dijete koje nije navršilo 14 godina života ne primjenjuju se odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima je uređeno kažnjavanje zbog odbijanja svjedočenja.“

Član 43

U članu 102 st. 2 i 3 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: „maloljetniku kao“.

Član 44

Član 105 mijenja se i glasi:

„Poravnanje sa oštećenim

Član 105

- (1) Kad nađe da ima uslova za primjenu vaspitnog naloga poravnanje sa oštećenim kako bi se izvinjenjem, radom, naknadom štete ili na drugi način otklonile štetne posljedice krivičnog djela, državni tužilac za maloljetnike će rješenjem uputiti maloljetnika i oštećenog na postupak medijacije, koji se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanje sporova.
(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, postupak medijacije vodi medijator koji je završio obuku za medijaciju između maloljetnika i oštećenog koju sprovodi Centar za alternativno rješavanje sporova.
(3) Maloljetnik i oštećeni sporazumno određuju medijatora, a ako se ne mogu sporazumjeti medijatora će odrediti državni tužilac za maloljetnike iz registra medijatora u krivičnim stvarima.
(4) O završenoj obuci iz stava 2 ovog člana Centar za alternativno rješavanje sporova izdaje uvjerenje, na propisanom obrascu.
(5) Program i način sprovođenja obuke iz stava 2 ovog člana, kao i obrazac uvjerenja o završenoj obuci iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 45

- U nazivu člana 106 riječ „posredovanja“ zamjenjuje se riječju „medijacije“.
U stavu 1 riječ „posredovanje“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „medijacija“ u odgovarajućem padežu, a riječ „posrednik“ riječju „medijator“.
U stavu 2 riječ „posredovanja“ zamjenjuje se riječju „medijacije“, a riječ „posrednik,“ riječju „medijator,“.
Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:
„(3) Podaci dobijeni u postupku medijacije povjerljive su prirode i ne smiju se koristiti u slučaju eventualnog pokretanja sudskog postupka prema maloljetniku.“
U st. 3 i 6 riječ „posrednik“ zamjenjuje se riječju „medijator“.
U stavu 7 riječi: „stava 4“ zamjenjuju se riječima: „stava 5“, a riječi: „posrednikom i“ brišu se.
Dosadašnji st. 3 do 7 postaju st. 4 do 8.

Član 46

U članu 107 stav 1 riječ „posrednik“ zamjenjuje se riječju „medijator“, a riječ „posredovanja“ riječju „medijacije“.

Član 47

U članu 133 stav 4 riječi: „maloljetnim licima,“ zamjenjuju se riječju „djecom,“.
Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Stručna služba koja prati izvršenje posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 6 ovog zakona maloljetnika će osigurati od povreda tokom trajanja izvršenja te posebne obaveze.“

Član 48

U članu 134 stav 5 riječi: „Organ koji“ zamjenjuju se riječima: „Stručna služba koja“.

Član 49

U članu 148 stav 4 riječi: „sud iz stava 1 ovog člana i organ starateljstva“ zamjenjuju se riječima: „sud iz stava 1 ovog člana, organ starateljstva i stručnu službu“.

Član 50

U članu 150 stav 1 poslije riječi: „organ starateljstva svaka tri mjeseca,“ dodaju se riječi: „stručnu službu svaka tri mjeseca,“.

Član 51

U članu 151 u uvodnoj rečenici stava 1 poslije riječi: „zakonskog zastupnika“ dodaju se zarez i riječi: „drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“.

U stavu 7 poslije riječi: „zakonski zastupnik maloljetnika“ dodaju se zarez i riječi: „drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ili organ starateljstva“.

U stavu 10 riječi: „bračni drug, vanbračni drug,“ zamjenjuju se riječima: „bračni, odnosno vanbračni supružnik,“.

Član 52

U članu 152 stav 1 poslije riječi: „zakonskog zastupnika maloljetnika,“ dodaju se riječi: „odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona,“.

Član 53

U članu 162 stav 2 riječi: „rukovodilac odjeljenja za maloljetnike“ zamjenjuju se riječima: „starješina organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, direktor škole iz stava 2 ovog člana dužan je da maloljetniku omogući periodičnu konsultativnu nastavu radi savladavanja gradiva i pripreme za vanredno polaganje razrednog ispita.“

Član 54

U članu 163 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Radno vrijeme maloljetnika koji ne pohađa nastavu određuje se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi, koje se odnose na rad zaposlenih mlađih od 18 godina života.“

Član 55

U članu 164 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „rukovodilac odjeljenja za maloljetnike može davati“ zamjenjuju se riječima: „starješina organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija, na predlog vaspitača, može dodijeliti“.

Član 56

U članu 171 stav 1 tačka 7 riječi: „bračni drug, vanbračni drug,“ zamjenjuju se riječima: „bračni, odnosno vanbračni supružnik, drugo punoljetno lice iz člana 46b stava 2, odnosno stava 3 ovog zakona“.

U tački 8 riječi: „bračnim ili vanbračnim drugom“ zamjenjuju se riječima: „bračnim, odnosno vanbračnim supružnikom“.

U tački 12 poslije riječi: „zakonskim zastupnikom,“ dodaju se riječi: „odnosno drugim punoljetnim licem iz člana 46b stava 2, odnosno stava 3 ovog zakona,“, a riječi: „bračnim

drugom, vanbračnim drugom," zamjenjuju se riječima: „bračnim, odnosno vanbračnim supružnikom,“.

Član 57

U članu 173 u uvodnoj rečenici stava 1 i stavu 2 riječi: „rukovodilac odjeljenja za maloljetnike“ zamjenjuju se riječima: „starješina organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija“.

Član 58

U članu 174 stav 2 riječ „državne“ briše se.

U stavu 3 riječi: „stav 2“ zamjenjuju se riječima: „stav 3“.

Član 59

U članu 176 stav 4 riječi: „rukovodiocu odjeljenja za maloljetnike, kao i“ brišu se.

Član 60

U članu 181 na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „i odgovarajuću podršku radi unapređenja životnih i socijalnih vještina, kao i pomoć i podršku prilikom školovanja i zapošljavanja, i to najmanje šest mjeseci od izvršenja te sankcije.“.

Član 61

Član 182 mijenja se i glasi:

„Briga o maloljetnicima bez roditeljskog staranja

Član 182

(1) Organ starateljstva dužan je da poslije otpuštanja maloljetnika sa izvršenja institucionalne mjere ili kazne maloljetničkog zatvora posebno brine o maloljetniku bez roditeljskog staranja, kao i o maloljetniku čije su porodične i materijalne prilike nesređene, i to najmanje jednu godinu od otpuštanja.

(2) Briga iz stava 1 ovog člana podrazumijeva naročito pomoć u obezbjeđivanju smještaja, ishrane, odjeće i liječenja, kao i pomoć u sređivanju porodičnih prilika, okončavanju stručnog osposobljavanja i zapošljavanju maloljetnika.“

Član 62

Poslije člana 184 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Započeti postupci

Član 184a

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se po Zakonu o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18), ako je to povoljnije za maloljetnika.

Postupci prema maloljetnicima prije završetka obuka

Član 184b

Do završetka obuka iz člana 46 stav 2 ovog zakona postupke prema maloljetnicima će voditi, odnosno u postupku će učestvovati državni tužilac za maloljetnike, sudija za maloljetnike, vijeće za maloljetnike mjesno nadležnog suda i policajac za maloljetnike u skladu sa Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18).

Do završetka obuke za medijatore iz člana 105 stav 2 ovog zakona postupke medijacije između maloljetnika i oštećenih sprovodiće medijatori u skladu sa Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18).“

Član 63

Poslije člana 186 dodaje se novi član koji glasi:

„Usklađivanje podzakonskih akta

Član 186a

Podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz člana 46 stav 5 i člana 105 stav 5 ovog zakona donijeće se u roku iz stava 1 ovog člana.“

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenesene su odredbe Direktive 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potreba donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku zasniva se na više razloga. Prije svega u cilju usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije bilo je neophodno jačanje procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima. Krivično zakonodavstvo Crne Gore djelimično je usklađeno sa relevantnim standardima u pogledu pojmovnog određenja djeteta. Naime, iako ne postoji terminološka usaglašenost, ona je postignuta na suštinskom nivou, odnosno u pogledu ostvarivanja cilja koji se ogleda u potrebi dodatne procesne zaštite. Krivično zakonodavstvo Crne Gore u potpunosti je usklađeno sa zahtjevom da krivičnopravni tretman maloljetnika bude prepoznat i zakonski tretiran kao zaseban sistem mjera u okviru krivičnog pravosuđa. Najbolji interes djeteta prepoznat je u krivičnom zakonodavstvu Crne Gore kao krovni princip koji uokviruje sprovođenje svih drugih principa ali i procesnih radnji i mjera prema licu koje nije navršilo 18 godina. Ipak, čini se da je pored opšte odredbe člana 4 Zakona, sa ciljem oživotvorenja ovog principa u praksi, neophodno elemente sadržane u Opštem komentaru broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta (par. 16, 17, 20, 46, 47, 53-79) ugraditi u normativni okvir a potom i dosljedno primjenjivati u praksi.

Nadalje, zakonodavstvo ne prepoznaje dostojanstvo i integritet djeteta kao zakonsku kategoriju, iako zaštita dostojanstva predstavlja jedan od krovnih principa, odnosno, način/manir ostvarivanja pojedinačnih prava i tretmana maloljetnika u krivičnopravnom sistemu.

Prilikom pripreme ovog predloga Zakona izvršeno je preispitivanje i nekih odredaba koja su našla svoje mjesto u skorije vrijeme. Sugestije i predlozi koji dolaze iz pravosuđa i stručne javnosti u pogledu potrebe određenih intervencija u Zakonu takođe su našle mjesto u Predlogu zakona. Opravdano je dalje unapređivanje određenih rješenja, usklađivanje sa drugim propisima i otklanjanje eventualnih neusklađenosti. Takođe, na osnovu završenih analitičkih pregleda iskristalisale su se određene potrebe za dalju izmjenu i dopunu zakonodavstva.

Imajući u vidu primjedbe stručne javnosti i građana Crne Gore na dosadašnju primjenu Zakona u određenim djelovima, zatim preporuke Evropske komisije, preporuke relevantnih komiteta Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, postoji više razloga zbog kojih je bilo potrebno izvršiti izmjene i dopune procesnog krivičnog zakonodavstva, kako bi Crna Gora imala jedan savremeni i evropski ali i zaokruženi sistem krivičnog zakonodavstva.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku je u najvećoj mogućoj mjeri usaglašen sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije i dokumentima Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija kao izvorima međunarodnog krivičnog prava.

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktom Evropske unije:

- ✓ Direktiva 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Krivično zakonodavstvo Crne Gore djelimično je usklađeno sa relevantnim standardima u pogledu pojmovnog određenja djeteta. Naime, iako ne postoji terminološka usaglašenost, ona je postignuta na suštinskom nivou, odnosno u pogledu ostvarivanja cilja koji se ogleda u potrebi dodatne procesne zaštite. Ipak, čini se da je moguće dostići i punu terminološku usklađenost sa odredbama Konvencije i zadržati gradaciju zaštite i postojeću starosnu granicu krivične odgovornosti, ukoliko bi se pojam maloljetnog lica zamijenio pojmom djeteta, a postojeći termin djeteta koji označava lice starosti do 14 godina, zamijenio pojmom "dijete starosti do 14 godina". S tim u vezi članom 1 do 6 Predloga zakona izvršene su izmjene na način da je termini maloljetnik, maloljetno lice i dijete usaglašeni sa članom 1 Konvencije UN o pravima djeteta.

Članom 1 vrši se izmjena člana 1 Zakona kojom se precizira njegov predmet. Predloženom izmjenom jasno se normira da se ovim zakonom uređuje postupanje prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela, kao i postupanje prema djetetu koje u krivičnom postupku učestvuje kao žrtva, oštećeni, svjedok ili drugo lice. Na taj način se obezbjeđuje sistemska zaštita sve djece koja učestvuju u krivičnom postupku i naglašava obaveza organa postupka da prilikom primjene zakona vode računa o najboljem interesu djeteta, njegovom uzrastu, zrelosti i potrebama razvoja.

Članom 2 dodaje se novi član 1a kojim se uvodi definicija pojma djeteta. Propisuje se da je dijete lice koje nije navršilo 18 godina života, čime se terminologija zakona usklađuje sa međunarodnim standardima i obezbjeđuje dosljedna primjena ovog pojma u tekstu zakona.

Čl. 3 i 19 vrši se izmjena člana 2 Zakona radi preciziranja uzrasne kategorije djeteta koje nije navršilo 14 godina života. Predloženim rješenjem dodatno se razgraničavaju pojedine uzrasne kategorije koje su značajne za primjenu pojedinih instituta u postupku prema maloljetnicima.

Članom 4 vrši se izmjena člana 3 Zakona kojom se, radi terminološkog usklađivanja sa novouvedenom definicijom, riječ „lice“ zamjenjuje riječju „dijete“. Ova izmjena ima za cilj dosljednu upotrebu pojmova u tekstu zakona i usklađivanje terminologije sa savremenim standardima u oblasti zaštite prava djeteta.

U čl. 5, 6, 7, 8, 9, 11, 16, 24, 31 i 40 vrši se terminološko usklađivanje pojedinih odredbi Zakona radi dosljedne upotrebe pojmova koji se odnose na dijete i maloljetnika, kao i usklađivanja terminologije sa definicijom pojma djeteta uvedenom ovim zakonom. Članom 5 se dodatno preciziraju načela postupanja prema maloljetnicima u krivičnom postupku. Predloženim rješenjem naglašava se obaveza organa postupka da prilikom postupanja prema maloljetniku vode računa o njegovom uzrastu, stepenu razvoja i ličnosti, kao i o potrebi njegove socijalne reintegracije.

Članom 7 vrši se izmjena člana 9 Zakona radi preciziranja formulacije koja se odnosi na izricanje vaspitnih naloga, sa ciljem jasnijeg normiranja njihove svrhe i načina primjene u postupku prema maloljetnicima.

Članom 8 vrši se izmjena člana 10 Zakona kojom se dodatno precizira pitanje posjedovanja posebnih znanja ovlašćenih policijskih službenika koji mogu izricati opomenu maloljetnicima kao učinicima krivičnih djela.

Članom 10 vrši se izmjena člana 13 Zakona kojom se dodatno precizira uloga stručnih lica koja učestvuju u postupku prema maloljetnicima, posebno u pogledu pružanja stručne pomoći sudu i državnom tužilaštvu prilikom donošenja odluka.

Članom 12 vrše se izmjene u čl. 20 i 22 Zakona radi preciziranja upućujućih normi i njihovog usklađivanja sa drugim odredbama Zakona.

Članom 13 vrši se dopuna člana 36 Zakona kojom se propisuje obaveza suda da prije donošenja odluke o uslovnom otpustu maloljetnika pribavi mišljenje organa starateljstva, kako bi se obezbijedila dodatna procjena uslova za njegovu reintegraciju u društvo.

Članom 14 vrši se izmjena člana 39 i člana 179 Zakona radi terminološkog usklađivanja sa savremenim standardima u oblasti zdravstvene zaštite lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci i alkohola.

Članom 15 Predloga zakona vrši se dopuna člana 40 Zakona u dijelu koji se odnosi na suđenje punoljetnom licu za krivično djelo učinjeno kao mlađi maloljetnik, kao i tehničko-normativne ispravke.

Članom 17 vrši se izmjena člana 46 Zakona kojom se dodatno uređuje pitanje specijalizacije sudija, državnih tužilaca, policijskih službenika, advokata i drugih lica koja postupaju u predmetima prema maloljetnicima, kroz obavezu sticanja posebnih znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku.

Članom 18 dodaju se novi čl. 46a i 46b kojima se uređuje osnivanje stručnih službi radi pružanja podrške sudovima i državnim tužilaštvima u postupcima prema maloljetnicima, kao i pravo maloljetnika da tokom postupka bude u pratnji zakonskog zastupnika ili drugog odgovarajućeg punoljetnog lica, u cilju zaštite najboljih interesa maloljetnika.

Članom 20 vrši se izmjena člana 49 Zakona kojom se dodatno uređuje način postupanja prema maloljetniku tokom preduzimanja procesnih radnji, uz naglašavanje potrebe da se te radnje sprovode na način prilagođen njegovom uzrastu i psihološkim karakteristikama.

Članom 21 dodaje se novi član 49a kojim se uvodi institut pojedinačne procjene maloljetnika, koja obuhvata procjenu njegove ličnosti, psihološkog razvoja, socijalnih i porodičnih prilika i drugih okolnosti koje su značajne za vođenje postupka.

Članom 22 vrši se izmjena člana 50 Zakona kojom se dodatno uređuje pravo maloljetnika na pravnu pomoć branioca od prvog kontakta sa nadležnim organima, kao i izuzetak od tog pravila u slučaju kada postoji hitna potreba za sprečavanje štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet lica i u mjeri u kojoj je to opravdano s obzirom na posebne okolnosti predmeta.

Članom 23 dodaju se novi čl. 50a i 50b kojima se uređuje pravo maloljetnika na povjerljivu komunikaciju sa braniocem i pravo na zdravstveni pregled u slučaju lišenja slobode.

Članom 25 vrši se dopuna člana 53 Zakona radi preciziranja procesnih pravila u slučaju vođenja jedinstvenog postupka protiv maloljetnih i punoljetnih učinilaca krivičnih djela.

Članom 26 vrši se izmjena člana 58 Zakona radi usklađivanja upućujućih normi.

Članom 27 vrši se izmjena člana 62 Zakona kojom se dodatno preciziraju uslovi za određivanje pritvora maloljetniku, imajući u vidu da se pritvor prema maloljetnicima primjenjuje kao krajnja mjera.

Članom 28 vrši se izmjena člana 63 Zakona kojom se dodatno uređuju prava maloljetnika tokom trajanja pritvora i drugih situacija lišenja slobode.

Članom 29 vrši se izmjena člana 64 Zakona kojom se precizira način prikupljanja obavještenja od djeteta i propisuju uslovi za zadržavanje maloljetnika lišenog slobode od strane policije odvojeno od punoljetnih lica.

Članom 30 dodaje se novi član 64a kojim se propisuje obaveza organa koji vodi postupak da maloljetnika na razumljiv način, usmeno ili pisano, na jeziku maloljetnika ili jeziku koji razumije informiše o njegovim pravima.

Članom 32 vrši se izmjena člana 74 Zakona kojom se precizira krug lica koja mogu prisustvovati saslušanju maloljetnika, kao i izuzetak kada se maloljetnik može saslušati bez prisustva njegovog zakonskog zastupnika ili drugih lica.

Članom 33 vrši se dopuna člana 81 Zakona radi preciziranja pojedinih procesnih pitanja.

Članom 34 vrši se dopuna člana 83 Zakona radi preciziranja kruga lica koja se pozivaju na glavni pretres.

Članom 35 vrši se dopuna člana 86 Zakona kojom se propisuje da maloljetnik ne može biti obavezan na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu, zdravstveni pregled i audiovizuelno snimanje.

Članom 36 vrši se izmjena člana 87 Zakona radi preciziranja kruga lica koja mogu izjaviti žalbu protiv presude kojom je maloljetniku izrečena kazna maloljetničkog zatvora, rješenja kojim je maloljetniku izrečena vaspitna mjera i rješenja o obustavljanju postupka.

Članom 37 vrši se izmjena člana 91 Zakona kojom se dodatno jača zaštita privatnosti i identiteta djeteta u krivičnom postupku.

Članom 38 vrši se izmjena člana 92 Zakona kojom se propisuje da procesne radnje prema djetetu kao oštećenom ili svjedoku, po pravilu, preduzimaju lica koja imaju posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku.

Članom 39 vrši se izmjena člana 93 Zakona kojom se dodatno uređuje način saslušanja djeteta uz primjenu posebnih tehnika saslušanja.

Članom 40 vrši se izmjena odredbe Zakona kojom se dodatno uređuje način saslušanja djeteta kao oštećenog ili svjedoka uz primjenu metoda prilagođenih uzrastu djeteta.

Članom 41 vrši se izmjena člana 95 odredbi Zakona koja se odnosi na postavljanje punomoćnika djetetu kao oštećenom, iz reda advokata, koji su stekli posebna znanja, kao i postavljanja punomoćnika djetetu kao oštećenom krivičnim djelom protiv polne slobode, krivičnim djelom nasilja u porodici ili u porodičnoj zajednici, krivičnim djelom trgovine ljudima, krivičnim djelom mučenja i krivičnim djelom zlostavljanja.

Članom 42 mijenja se član 97 i uređuje se pozivanje i odbijanje svjedočenja maloljetnika, čime se dodatno štite njihova prava i sigurnost u postupku.

Članom 43 u članu 102 st. 2 i 3 vrši se terminološko usklađivanje zamjenom riječi „maloljetnom“ sa „maloljetniku kao“.

Članom 44 mijenja se član 105 i uvodi institut poravnjanja sa oštećenim kroz medijaciju, čime se podstiče otklanjanje štetnih posljedica krivičnog djela izvan sudskog postupka.

Članom 45 u članu 106 vrši se terminološko usklađivanje pojmova „posredovanje“ i „posrednik“ sa „medijacija“ i „medijator“, te se uređuje povjerljivost podataka iz medijacije.

Članom 46 u članu 107 zamjenjuju se termini „posrednik“ i „posredovanja“ radi terminološke usklađenosti sa članom 106.

Članom 47 u članu 133 vrši se zamjena termina „maloljetnim licima“ sa „djecom“ i dodaje se obaveza stručne službe da zaštiti maloljetnika pri izvršenju posebnih obaveza.

Članom 48 u članu 134 zamjenjuje se izraz „Organ koji“ sa „Stručna služba koja“ radi preciziranja nadležnosti.

Članom 49 u članu 148 dodaje se stručna služba kao nadležni subjekt koji se, uz sud i organ starateljstva, obavještava o izvršenju institucionalnih mjera.

Članom 50 u članu 150 dodaje se praćenje od strane stručne službe svakih tri mjeseca, radi osiguranja kontinuirane podrške maloljetniku.

Članom 51 u članu 151 omogućava se prisustvo drugog punoljetnog lica i precizira terminologija bračnih/vanbračnih supružnika.

Članom 52 u članu 152 dodaje se prisustvo drugog punoljetnog lica radi dodatne podrške maloljetniku.

Članom 53 u članu 162 precizira se nadležnost rukovodioca i uvodi obaveza periodične konsultativne nastave za maloljetnika.

Članom 54 u članu 163 precizira se da se radno vrijeme maloljetnika koji ne pohađa nastavu uređuje zakonom o radu za mlađe od 18 godina.

Članom 55 u članu 164 precizira se nadležnost starješine organa uprave za dodjelu radnih zadataka maloljetnicima.

Članom 56 u članu 171 usklađuje se terminologija o prisustvu bračnog/vanbračnog supružnika i drugih punoljetnih lica radi pravne konzistencije.

Članom 57 u članu 173 rukovodilac odjeljenja zamjenjuje se starješinom organa uprave radi preciznog određivanja nadležnosti.

Članom 58 u članu 174 vrši se terminološko usklađivanje i prenumeracija stavova radi jasnijeg upućivanja.

Članom 59 u članu 176 briše se referenca na rukovodioca odjeljenja radi preciziranja nadležnosti.

Članom 60 u članu 181 dodaje se obaveza pružanja podrške u životnim i socijalnim vještinama, školovanju i zapošljavanju najmanje šest mjeseci nakon izvršenja sankcije.

Članom 61 u članu 182 precizira se briga o maloljetnicima bez roditeljskog staranja ili sa nesređenim porodičnim i materijalnim prilikama najmanje jednu godinu, uključujući smještaj, ishranu, liječenje, stručno osposobljavanje i zapošljavanje.

Članom 62 dodaju se članovi 184a i 184b koji regulišu postupke započete prije stupanja na snagu zakona i vođenje postupaka prema maloljetnicima dok traju obuke medijatora.

Članom 63 dodaje se član 186a koji propisuje obavezu usklađivanja podzakonskih akata sa novim zakonom u roku od tri mjeseca radi pravne konzistentnosti.

Članom 64 uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

PREGLED ODREDBI ZAKONA O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU KOJE SE MIJENJAJU

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupanje prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela, djetetu i maloljetniku (u daljem tekstu: maloljetno lice) kao učesniku u postupku, koje se zasniva na poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda uz uvažavanje najboljih interesa maloljetnih lica, vodeći računa o njihovoj zrelosti, stepenu razvoja, sposobnostima i ličnim svojstvima, kao i težini krivičnog djela, a u cilju njihove rehabilitacije i socijalne reintegracije.

Isključenje krivičnih sankcija i mjera prema djeci

Član 2

Prema licu koje u vrijeme izvršenja protivpravnog djela određenog u zakonu kao krivično djelo nije navršilo 14 godina života (dijete) ne može se voditi krivični postupak, niti se mogu primijeniti sankcije i mjere propisane ovim zakonom.

Uzrast učinioca

Član 3

(1) Maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14, a nije navršilo 18 godina života (u daljem tekstu: maloljetnik).

(2) Mlađi maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14, a nije navršilo 16 godina života (u daljem tekstu: mlađi maloljetnik).

(3) Stariji maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 16, a nije navršilo 18 godina života (u daljem tekstu: stariji maloljetnik).

(4) Mlađe punoljetno lice je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 18, a nije navršilo 21 godinu života.

Osnovna načela

Član 4

Postupanje prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela zasniva se na:

- 1) poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- 2) uvažavanju najboljeg interesa maloljetnika;
- 3) zabrani diskriminacije po bilo kom osnovu;
- 4) razumljivosti jezika, upotrebi tehnologije prilagođene uzrastu i stepenu razvijenosti maloljetnog lica;
- 5) poštovanju prava na privatnost maloljetnog lica u svim fazama postupka;
- 6) uvažavanju prava maloljetnika da slobodno izraze svoje mišljenje;
- 7) što većem izbjegavanju ograničenja lične slobode maloljetnika;
- 8) podsticanju primjene alternativnih mjera i načina postupanja prema maloljetnicima;
- 9) davanju prednosti krivičnim sankcijama koje se ne izvršavaju u institucionalnim uslovima;
- 10) davanju posebnog značaja obuci i specijalizaciji kroz multidisciplinarni pristup i institucionalnu saradnju.

Vrste i svrha

Član 9

(1) Prema maloljetnom učioniocu krivičnog djela, pod uslovima propisanim ovim zakonom, mogu se izreći alternativne mjere čija je svrha da se prema njemu ne pokreće postupak ili da se postupak obustavi, a da se primjenom tih mjera utiče na pravilan razvoj maloljetnika i jačanje njegove lične odgovornosti kako ubuduće ne bi činio krivična djela.

(2) Alternativne mjere su opomena i vaspitni nalog.

Opomena

Član 10

(1) Opomena se može izreći, odnosno odrediti prema maloljetnom učioniocu krivičnog djela za krivična djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine, ako:

1) postoje dokazi iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je maloljetnik učinio krivično djelo;

2) maloljetnik da svoj pristanak uz saglasnost zakonskog zastupnika;

3) prema maloljetniku nije ranije primijenjen vaspitni nalog ili izrečena krivična sankcija.

(2) Opomenu izriče državni tužilac za maloljetnike ili određuje ovlašćeni policijski službenik sa posebnim znanjima iz oblasti zaštite prava maloljetenih lica (u daljem tekstu: policajac za maloljetnike), uz pisano odobrenje državnog tužioca.

(3) Prilikom izricanja, odnosno određivanja opomene naročito će se cijiniti odnos maloljetnika prema krivičnom djelu i oštećenom.

Opšta pravila

Član 11

(1) Za krivično djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do deset godina prema maloljetnom učioniocu krivičnog djela može se izreći jedan ili više vaspitnih naloga, ako:

1) postoje dokazi iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je maloljetnik učinio krivično djelo;

2) maloljetnik da svoj pristanak uz saglasnost zakonskog zastupnika.

(2) Vaspitni nalog prema maloljetniku izriče nadležni državni tužilac za maloljetnike.

(3) Prilikom izricanja vaspitnog naloga naročito će se cijiniti odnos maloljetnika prema krivičnom djelu i oštećenom.

Izbor i primjena vaspitnog naloga

Član 13

(1) Prilikom izbora vaspitnog naloga državni tužilac za maloljetnike uzeće u obzir interes maloljetnika i oštećenog, vodeći računa o spremnosti maloljetnika da sarađuje u ispunjavanju vaspitnog naloga, da vaspitni nalog bude prilagođen njemu i uslovima u kojima živi i da se primjenom vaspitnog naloga ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika.

(2) Primjena vaspitnog naloga može da traje najduže šest mjeseci, a u tom roku može se zamijeniti drugim vaspitnim nalogom ili ukinuti.

(3) Izbor i primjena vaspitnog naloga vrši se u saradnji sa roditeljima, usvojiocem ili staraocem maloljetnika (u daljem tekstu: zakonski zastupnik).

(4) Prilikom izbora i primjene vaspitnog naloga državni tužilac za maloljetnike sarađuje sa organom starateljstva, odgovarajućom ustanovom ili organizacijom, posrednikom, pedagogom, psihologom ili drugim stručnim licem koji mogu pružiti odgovarajuća obavještenja o maloljetniku, odnosno primjeni vaspitnog naloga.

(5) Pribavljanje obavještenja iz stava 4 ovog člana, državni tužilac za maloljetnike može povjeriti stručnoj službi iz člana 46 stav 2 ovog zakona.

Svrha krivičnih sankcija

Član 15

Svrha krivičnih sankcija je da se pružanjem zaštite i pomoći maloljetnim učiniocima krivičnih djela, vršenjem nadzora, opštim i stručnim osposobljavanjem i razvijanjem lične odgovornosti, obezbijedi vaspitanje i pravilan razvoj, sa ciljem da ubuduće ne vrše krivična djela.

Uslovni otpust kod kazne maloljetničkog zatvora

Član 36

(1) Maloljetnik kome je izrečena kazna maloljetničkog zatvora uslovno će se otpustiti ako je izdržao dvije trećine izrečene kazne, osim ako postoje okolnosti koje ukazuju da nije postignuta svrha maloljetničkog zatvora.

(2) Uz uslovni otpust iz stava 1 ovog člana licu se određuje obaveza javljanja organizacionoj jedinici organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo) koja vrši nadzor nad sprovođenjem uslovnog otpusta kod maloljetničkog zatvora i mogu mu se odrediti druge obaveze propisane zakonom kojim se uređuje izvršenje kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

(3) Ako uslovni otpust ne bude opozvan, smatra se da je osuđeni izdržao kaznu maloljetničkog zatvora.

Prestanak vaspitne mjere usljed izricanja kazne maloljetničkog zatvora ili zatvora

Član 37

(1) Ako za vrijeme trajanja vaspitne mjere sud izrekne starijem maloljetniku kaznu maloljetničkog zatvora, vaspitna mjera prestaje kad osuđeni započne izdržavanje kazne.

(2) Ako za vrijeme trajanja vaspitne mjere sud izrekne punoljetnom licu kaznu maloljetničkog zatvora ili kaznu zatvora u trajanju od najmanje godinu dana, vaspitna mjera prestaje kad ovo lice započne izdržavanje kazne.

Izricanje krivičnih sankcija punoljetnim licima za djela koja su učinila kao maloljetnici

Član 40

(1) Punoljetnom licu koje je navršilo 21 godinu života ne može se suditi za krivično djelo koje je učinilo kao mlađi maloljetnik.

(2) Punoljetnom licu koje u vrijeme suđenja nije navršilo 21 godinu života može se suditi za krivična djela koja je učinilo kao mlađi maloljetnik samo ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora duža od pet godina. Ovom licu sud može izreći samo vaspitnu mjeru posebne obaveze ili institucionalnu mjeru. Prilikom odlučivanja koju će od ovih mjera izreći sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito prirodu i težinu učinjenog djela, vrijeme koje je proteklo od izvršenja krivičnog djela, lična svojstva, vladanje učinioca, prirodu i težinu učinjenog djela, kao i svrhu vaspitne mjere.

(3) Punoljetnom licu koje u vrijeme suđenja nije navršilo 23 godine života za krivično djelo koje je učinilo kao stariji maloljetnik sud može izreći vaspitnu mjeru posebne obaveze, institucionalnu mjeru i kaznu maloljetničkog zatvora pod uslovima iz člana 33 ovog zakona. Prilikom odlučivanja koju će od ovih sankcija izreći sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito prirodu i težinu učinjenog djela, vrijeme koje je proteklo od izvršenja krivičnog djela, lična svojstva, vladanje učinioca, kao i svrhu ovih sankcija.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, punoljetom licu sud može, umjesto kazne maloljetničkog zatvora, izreći kaznu zatvora ili uslovnu osudu ako smatra da se ne može postići svrha izricanjem krivičnih sankcija iz stava 3 ovog člana.

(5) U slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana sud, uz izrečenu sankciju, punoljetnom licu može izreći odgovarajuću mjeru bezbjednosti pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Mjesna nadležnost suda

Član 43

(1) Za postupak prema maloljetniku mjesno je nadležan, po pravilu, sud na čijem području maloljetnik ima prebivalište, a ako maloljetnik nema prebivalište ili prebivalište nije poznato, sud na čijem području maloljetnik ima boravište.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, postupak se može sprovesti i pred sudom mjesta izvršenja krivičnog djela, odnosno pred sudom na čijem se području nalazi zavod ili ustanova za izvršenje krivičnih sankcija u kojoj se maloljetnik nalazi, ako je očigledno da će se pred tim sudom postupak lakše sprovesti i ako je to u interesu maloljetnika prema kome se vodi postupak, odnosno oštećenih koji su maloljetna lica.

Specijalizacija u postupku prema maloljetnicima i stručna služba

Član 46

(1) Državni tužilac za maloljetnike, sudija za maloljetnike i sudije vijeća za maloljetnike moraju biti lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnim učiniocima krivičnih djela i maloljetnim licima kao učesnicima u krivičnom postupku.

(2) Radi pružanja pomoći sudovima i državnim tužilaštvima u postupanju prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela u višim sudovima i Vrhovnom državnom tužilaštvu obrazuju se stručne službe (u daljem tekstu: stručna služba). Stručne službe u višim sudovima pružaju pomoć sudovima sa područja mjesne nadležnosti tih sudova.

(3) Poslove u stručnoj službi obavljaju stručna lica različitih specijalističkih profesija (socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i sl.), koja mogu dati stručna mišljenja, obavještenja i drugu pomoć u postupanju prema maloljetnom učiniocu krivičnog djela, u skladu sa ovim zakonom.

(4) Stručna služba u vršenju svojih poslova sarađuje sa nadležnim institucijama socijalne i dječje zaštite, kao i vaspitnoobrazovnim ustanovama koje su dužne na njen zahtjev da dostavljaju izvještaje i mišljenja.

Djelo učinjeno od strane djeteta

Član 47

Kad se u postupku utvrdi da lice u vrijeme izvršenja djela nije navršilo 14 godina života, krivična prijava će se odbaciti ili postupak obustaviti, a podaci o djelu i izvršiocu dostaviće se organu starateljstva radi preduzimanja mjera zaštite iz njegove nadležnosti.

Obavezna odbrana maloljetnika

Član 50

(1) Maloljetnik mora imati branioca prilikom prvog saslušanja, kao i tokom čitavog postupka.

(2) Branilac maloljetnika može biti samo advokat.

(3) Ako sam maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik ne uzmu branioca, branioca će po službenoj dužnosti postaviti sud, odnosno državni tužilac, po pravilu, iz reda advokata sa posebnim znanjima iz oblasti zaštite prava maloljetnika, po redosljedu sa spiska Advokatske komore Crne Gore (u daljem tekstu: Advokatska komora).

(4) Branilac postavljen po službenoj dužnosti u skladu sa stavom 3 ovog člana ostaje do završetka postupka, odnosno dok maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik sami ne izaberu branioca.

Vođenje jedinstvenog postupka

Član 52

Kad postoji osnovana sumnja da je lice učinilo jedno krivično djelo kao maloljetno, a drugo kao punoljetno, po pravilu će se sprovesti jedinstven postupak pred sudom koji je stvarno i mjesno nadležan za vođenje postupka za krivično djelo koje je izvršilo kao maloljetnik, ukoliko to lice u vrijeme pokretanja postupka nije navršilo 21 godinu života.

Spojeni postupak sa postupkom protiv punoljetnog lica

Član 53

(1) Kad je maloljetnik učestvovao u izvršenju krivičnog djela zajedno sa punoljetnim licem, postupak prema njemu će se izdvojiti i sprovesti u skladu sa ovim zakonom.

(2) Postupak prema maloljetniku može se, izuzetno, spojiti sa postupkom protiv punoljetnog lica i sprovesti u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, samo ako je spajanje postupka neophodno za svestrano razjašnjenje stvari.

(3) Naredbu o spajanju postupka iz stava 2 ovog člana, u pripremnom postupku donosi državni tužilac za maloljetnike, a u postupku pred sudom rješenje o spajanju postupka donosi vijeće iz člana 24 stav 7 Zakonika o krivičnom postupku.

(4) Protiv odluka iz stava 3 ovog člana nije dozvoljena žalba.

(5) Kad se sprovodi jedinstveni postupak za maloljetne i punoljetne učinioce krivičnih djela, u odnosu na maloljetnika će se uvijek primijeniti odredbe čl. 48 do 50, čl. 54 do 57, čl. 59, 61, 63, 68 i člana 83 ovog zakona, kad se odlučuje o pitanjima koja se odnose na maloljetnika, a ostale odredbe ovog zakona, ukoliko njihova primjena nije u suprotnosti sa vođenjem jedinstvenog postupka.

Boravak maloljetnika u pritvoru

Član 63

(1) Maloljetnik boravi u pritvoru odvojeno od punoljetnih lica. Izuzetno, sudija za maloljetnike može odrediti da maloljetnik bude u pritvoru zajedno sa punoljetnim licem koje na njega ne bi štetno uticalo, kako usamljenje maloljetnika ne bi ostavilo štetne posljedice po razvoj njegove ličnosti.

(2) Maloljetniku u pritvoru će se, prema potrebama i mogućnostima, obezbijediti pristup obrazovnim programima i pružiti psiho-socijalna podrška.

(3) Sudija za maloljetnike ima prema pritvorenim maloljetnicima ista ovlašćenja koja, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, ima sudija za istragu, odnosno predsjednik suda u pogledu punoljetnih pritvorenika.

(4) Sudija za maloljetnike je dužan da posebno vodi računa o ličnim svojstvima pritvorenog maloljetnika i potrebama zaštite njegove ličnosti tokom boravka u pritvoru.

III. TOK POSTUPKA

1. Izviđaj

Izviđaj

Član 64

(1) Kad prikuplja obavještenja od maloljetnog lica policajac za maloljetnike postupa u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku o prikupljanju obavještenja od građana i čini to, po pravilu, u prisustvu zakonskog zastupnika maloljetnog lica ili

predstavnik organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu (u daljem tekstu: organ starateljstva).

(2) Maloljetnika u izviđaju sasluša državni tužilac za maloljetnike, u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku o saslušanju osmunjičenog u izviđaju i čini to u prisustvu branioca i, po pravilu, u prisustvu zakonskog zastupnika maloljetnika, odnosno predstavnika organa starateljstva.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, po odobrenju državnog tužioca za maloljetnike, policajac za maloljetnike može saslušati maloljetnika uz njegov pristanak i pristanak njegovog zakonskog zastupnika u prisustvu branioca i, po pravilu, u prisustvu zakonskog zastupnika maloljetnika, odnosno predstavnika organa starateljstva.

(4) Na lišenje slobode maloljetnika od strane organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: policija), zadržavanje od strane državnog tužioca za maloljetnike i određivanje pritvora u izviđaju shodno se primjenju odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Poravnanje za krivična djela koja se gone po privatnoj tužbi

Član 68

(1) Kad sazna za izvršenje krivičnog djela za koje se goni po privatnoj tužbi, policajac za maloljetnike, uz saglasnost državnog tužioca za maloljetnike, upoznaje maloljetnika i oštećenog sa mogućnošću poravnanja i, uz njihovu saglasnost, postupak poravnanja povjerava posredniku, koji se vodi u skladu sa odredbama ovog zakona o primjeni vaspitnog naloga poravnanje sa oštećenim.

(2) Ako maloljetnik i oštećeni ne prihvate postupak poravnanja ili se postupak poravnanja ne okonča u roku od 30 dana ili ne postignu sporazum ili maloljetnik ne ispuni u cjelini ili u pretežnom dijelu obaveze utvrđene sporazumom, oštećeni ima pravo da podnese predlog za pokretanje postupka nadležnom državnom tužiocu za maloljetnike, u roku za podnošenje privatne tužbe propisanom Zakonikom o krivičnom postupku.

Radnje koje se preduzimaju u pripremnom postupku

Član 74

(1) U pripremnom postupku državni tužilac za maloljetnike određuje način izvođenja pojedinih radnji u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku, kojim se obezbjeđuju pravo maloljetnika na odbranu, prava oštećenog i prikupljanje dokaza potrebnih za odlučivanje.

(2) Saslušanju maloljetnika u pripremnom postupku moraju prisustvovati branilac i zakonski zastupnik maloljetnika. Ostalim radnjama u pripremnom postupku ova lica prisustvuju samo kad državni tužilac za maloljetnike ocijeni da je njihovo prisustvo neophodno. Državni tužilac za maloljetnike može, izuzetno, maloljetnika saslušati bez prisustva njegovog zakonskog zastupnika ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti.

(3) Državni tužilac za maloljetnike može narediti da se maloljetnik, kad je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti, udalji prilikom izvođenja pojedinih radnji. Državni tužilac za maloljetnike će maloljetnika ukratko upoznati sa tokom postupka kojem nije prisustvovao, vodeći pri tome računa o zaštiti ličnosti maloljetnika.

(4) Državni tužilac za maloljetnike može uskratiti pravo zakonskom zastupniku maloljetnika da prisustvuje određenoj radnji u pripremnom postupku, ako je takva odluka u interesu zaštite njegove ličnosti.

(5) Saslušanje maloljetnika obaviće se kad je to potrebno uz pomoć psihologa, pedagoga ili drugog stručnog lica, pri čemu saslušanju može prisustvovati predstavnik organa starateljstva.

(6) Kad neko od lica iz stava 5 ovog člana prisustvuje radnjama koje se vrše u pripremnom postupku, to lice može, po odobrenju državnog tužioca za maloljetnike, stavljati predloge i postavljati pitanja licu koje se sasluša.

Isključenje javnosti

Član 84

- (1) Kad sudi maloljetniku, sud će uvijek isključiti javnost.
- (2) Sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike, izuzetno, može dozvoliti da na glavnom pretresu prisustvuju lica koja se bave zaštitom i vaspitanjem maloljetnika i naučni radnici.
- (3) U toku glavnog pretresa sud može narediti da se, osim državnog tužioca za maloljetnike, branioca i predstavnika organa starateljstva, sa pretresa udalje sva ili pojedina lica.
- (4) Za vrijeme izvođenja pojedinih dokaza ili završnih riječi stranaka sud može narediti da se maloljetnik udalji sa pretresa, ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti.
- (5) Sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike će maloljetnika koji je udaljen sa pretresa po njegovom povratku u sudnicu kratko upoznati sa radnjama sprovedenim tokom njegovog udaljenja.

Primjena

Član 90

Odredbe ove glave primenjuju se na maloljetno lice koje je oštećeno krivičnim djelom, odnosno koje se saslušava kao svjedok u krivičnom postupku.

Član 91

- (1) Učesnici u postupku, organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja, kao i mediji, dužni su da se staraju o zaštiti privatnosti maloljetnog lica, uključujući zaštitu identiteta i podataka koji mogu otkriti identitet.
- (2) Bilo koja informacija koja bi mogla ukazati na identitet maloljetnog lica koje je oštećeno krivičnim djelom ili je svjedok u postupku ne može biti objavljena bez izričite dozvole sudije, odnosno državnog tužioca koji postupa u predmetu.

Obazrivo postupanje

Član 92

U krivičnom postupku u kojem je učesnik maloljetno lice oštećeno krivičnim djelom ili u kojem se maloljetno lice saslušava kao svjedok, radnje, po pravilu, preduzimaju lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnim učiniocima krivičnih djela i maloljetnim licima kao učesnicima u krivičnom postupku, vodeći računa o uzrastu, ličnim svojstvima, obrazovanju i prilikama u kojima živi maloljetno lice.

Saslušanje maloljetnog lica

Član 93

- (1) Saslušanje maloljetnog lica, po pravilu, obavlja državni tužilac i sudija istog pola kao maloljetno lice, u posebnoj prostoriji opremljenoj tehničkim uređajima za audiovizuelno snimanje. Izuzetno, maloljetno lice može se ponovo saslušati ako za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Saslušanje iz stava 1 ovog člana sprovodi se u prisustvu zakonskog zastupnika maloljetnog lica i, po pravilu, uz pomoć stručnih lica iz stručne službe, ako to nije protivno interesima postupka ili maloljetnog lica.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, saslušanje maloljetnog lica koje nije navršilo 14 godina života (dijete), kao oštećenog ili svjedoka u postupku, obavezno se sprovodi uz pomoć stručnog lica iz stručne službe.

(4) Stranke i branilac okrivljenog postavljaju pitanja maloljetnom licu preko sudije, odnosno državnog tužioca.

(5) Ako se saslušanje maloljetnog lica vrši uz pomoć uređaja za audiovizuelno snimanje, snimak će se zapečatiti i priključiti zapisniku.

(6) Izuzetno, ako za to postoje opravdani razlozi, maloljetna lica, kao svjedoci, odnosno oštećeni mogu se saslušati i u svom stanu ili drugoj prostoriji, odnosno zavodu ili ustanovi u kojoj borave, bez obzira na tehničku opremljenost istih.

Nemogućnost suočavanja

Član 94

(1) Maloljetno lice koje nije navršilo 14 godina života (dijete) koje je oštećeno krivičnim djelom ili se saslušava kao svjedok ne može se suočavati sa okrivljenim.

(2) Ako se kao svjedok, odnosno oštećeni saslušava maloljetno lice starije od 14 godina života, koje se usljed prirode krivičnog dela, posljedica ili drugih okolnosti nalazi u posebno teškom psihičkom stanju, to lice ne može se suočavati sa okrivljenim.

(3) Nadležni organi koji preduzimaju radnje u postupku u kojem učestvuje maloljetno lice preduzeće potrebne mjere kako bi se, u njihovim službenim prostorijama, izbjegao susret maloljetnog lica sa okrivljenim.

Punomoćnik oštećenog maloljetnog lica

Član 95

Na predlog državnog tužioca, organa starateljstva ili po službenoj dužnosti, sudija, odnosno predsjednik vijeća će maloljetnom licu, kad ocijeni da je to u interesu zaštite njegove ličnosti, u skladu sa zahtjevima pravičnosti, postaviti punomoćnika iz reda advokata koji su, po pravilu, stekli posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnim učiniocima krivičnih djela i maloljetnim licima kao učesnicima u krivičnom postupku. Troškovi ovakvog zastupanja padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Prepoznavanje osumnjičenog ili okrivljenog od strane maloljetnog lica

Član 96

Kad prepoznavanje osumnjičenog ili okrivljenog vrši maloljetno lice, organ koji vodi krivični postupak će postupati posebno obazrivo, a takvo prepoznavanje će se u svim fazama postupka vršiti na način koji u potpunosti onemogućava da osumnjičeni, odnosno okrivljeni vidi maloljetno lice.

Pozivanje i odbijanje svjedočenja

Član 97

(1) Poziv maloljetnom licu kao svjedoku upućuje se preko njegovog zakonskog zastupnika.

(2) Na maloljetno lice koje nije navršilo 14 godina života (dijete) se ne primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima je uređeno kažnjavanje zbog odbijanja svjedočenja.

Poravnanje sa oštećenim

Član 105

(1) Kad nađe da ima uslova za primjenu vaspitnog naloga poravnanje sa oštećenim kako bi se izvinjenjem, radom, naknadom štete ili na drugi način otklonile štetne posljedice

krivičnog djela, državni tužilac za maloljetnike će rješenjem uputiti maloljetnika i oštećenog na postupak posredovanja.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana državni tužilac za maloljetnike povjeriće vođenje postupka posredovanja posebno obučenom licu koje je završilo obuku za posredovanje između maloljetnika i oštećenog (u daljem tekstu: posrednik).

(3) Maloljetnik i oštećeni sporazumno određuju posrednika, a ukoliko se ne mogu sporazumjeti posrednika će odrediti državni tužilac za maloljetnike sa spiska posrednika.

(4) Podaci dobijeni u postupku posredovanja povjerljive su prirode i ne smiju se koristiti u slučaju eventualnog pokretanja sudskog postupka prema maloljetniku.

Postupak posredovanja

Član 106

(1) Postupak posredovanja posrednik mora pokrenuti u roku od osam dana od dana donošenja rješenja o upućivanju na posredovanje i može trajati najduže 30 dana.

(2) Postupak posredovanja se okončava zaključivanjem sporazuma između maloljetnika i oštećenog, kojim se određuje predmet poravnania, vrijeme trajanja vaspitnog naloga ili potvrđuje da je maloljetnik obavezu već izvršio, što svojim potpisom potvrđuju posrednik, oštećeni, maloljetnik i zakonski zastupnik maloljetnika.

(3) Sporazum između maloljetnika i oštećenog posrednik dostavlja državnom tužiocu za maloljetnike koji donosi rješenje o primjeni vaspitnog naloga iz člana 12 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(4) Rješenjem o primjeni vaspitnog naloga iz člana 12 stav 1 tačka 1 ovog zakona određuje se predmet poravnania, odnosno obaveza maloljetnika, vrijeme trajanja vaspitnog naloga ili potvrđuje da je maloljetnik obavezu već izvršio i upozorava maloljetnika da u tom vremenu vaspitni nalog može biti zamijenjen drugim vaspitnim nalogom ili ukinut.

(5) Predmet poravnania može biti obaveza maloljetnika da se izvini oštećenom ili da radom ili na drugi pogodan način naknadi štetu oštećenom.

(6) Ukoliko je predmet poravnania izvinjenje oštećenom, državni tužilac za maloljetnike će, vodeći računa o dostojanstvu maloljetnika i oštećenog, sprovesti postupak izvinjenja maloljetnika oštećenom, tako što će maloljetnik svojim riječima, na prikladan način, izraziti žaljenje i kajanje zbog krivičnog djela, a oštećeni svojom usmenom izjavom prihvatiti izvinjenje maloljetnika, o čemu se sastavlja zapisnik koji potpisuju oštećeni, maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, posrednik i državni tužilac za maloljetnike.

(7) Rješenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se stručnoj službi koja, u saradnji sa posrednikom i organom starateljstva, prati ispunjenje obaveza maloljetnika i najmanje jednom mjesečno o tome izvještava državnog tužioca za maloljetnike koji je donio to rješenje, a po završetku trajanja vaspitnog naloga podnosi mu konačni izvještaj.

Nastavak postupka

Član 107

Ukoliko maloljetnik i oštećeni ne postignu sporazum ili posrednik ne okonča postupak posredovanja u roku iz člana 106 stav 1 ovog zakona ili maloljetnik ne ispuni obaveze utvrđene rješenjem o primjeni vaspitnog naloga, državni tužilac za maloljetnike nastavlja postupak u skladu sa ovim zakonom.

Obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada

Član 110

(1) Rješenjem o primjeni vaspitnog naloga iz člana 12 stav 1 tačka 4 ovog zakona državni tužilac za maloljetnike određuje koji rad maloljetnik može da obavlja, i to najduže 60 sati u periodu od tri mjeseca i upozorava maloljetnika da u tom vremenu vaspitni nalog može biti zamijenjen drugim vaspitnim nalogom ili ukinut.

(2) Izbor vrste rada, odnosno posla i njegovo trajanje određuje državni tužilac za maloljetnike, po pribavljenom mišljenju stručne službe, ali tako da taj rad ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika, odnosno ne šteti njegovom dostojanstvu.

(3) Uslovi pod kojima maloljetnik obavlja društveno koristan ili humanitarni rad moraju biti u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zaštiti na radu.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se stručnoj službi i organu starateljstva, koji određuje svog predstavnika, odnosno drugo lice koje ima iskustvo u radu sa maloljetnim licima, koje prati maloljetnika dok traje vaspitni nalog i najmanje jednom mjesečno o tome izvještava stručnu službu. O tome stručna služba podnosi konačni izvještaj državnom tužiocu za maloljetnike koji je donio to rješenje.

(5) Radi stvaranja uslova za primjenu vaspitnog naloga iz člana 12 stav 1 tačka 4 ovog zakona, stručna služba vrši izbor odgovarajućih ustanova i organizacija u kojima se može obavljati društveno koristan ili humanitarni rad i sa njima zaključuje posebne sporazume. Stručna služba sačinjava listu odgovarajućih ustanova i organizacija i dostavlja je državnim tužilaštvima.

(6) Stručna služba iz stava 5 ovog člana maloljetnika će osigurati od profesionalnih oboljenja i povreda na radu u toku primjene vaspitnog naloga.

Naknada štete radom maloljetnika

Član 129

(1) Rješenjem o izvršenju posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 2 ovog zakona sud maloljetnika obavezuje da ličnim radom naknadi štetu oštećenom i određuje mu se visina i vrijeme trajanja posebne obaveze i upozorava maloljetnika da posebna obaveza u tom vremenu može biti zamijenjena drugom posebnom obavezom, odnosno drugom vaspitnom mjerom ili njeno izvršenje obustavljeno.

(2) Posebna obaveza naknade štete oštećenom ličnim radom maloljetnika može trajati najduže 60 časova u periodu od tri mjeseca, ali tako da taj rad ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika, odnosno ne šteti njegovom ugledu i dostojanstvu.

(3) Uslovi pod kojim maloljetnik obavlja rad moraju biti u skladu sa propisima o radu, zdravstvenoj zaštiti i zaštiti na radu.

(4) Rješenje suda o izvršenju posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 2 ovog zakona dostavlja se stručnoj službi i organu starateljstva koji određuje svog predstavnika, odnosno drugo lice koje ima iskustva u radu sa maloljetnim licima, koje prati maloljetnika dok traje posebna obaveza i najmanje jednom mjesečno o tome izvještava stručnu službu. O tome stručna služba podnosi konačni izvještaj sudiji za maloljetnike.

Obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada

Član 133

(1) Rješenjem o izvršenju posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 6 ovog zakona sud određuje koji rad maloljetnik može da obavlja, i to najduže 120 časova u periodu od šest mjeseci i upozorava maloljetnika da u tom vremenu posebna obaveza može biti zamijenjena drugom posebnom obavezom, odnosno drugom vaspitnom mjerom ili njeno izvršenje obustavljeno.

(2) Izbor vrste rada, odnosno posla i njegovo trajanje određuje sud, po pribavljenom mišljenju stručne službe, ali tako da taj rad ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika, odnosno ne šteti njegovom dostojanstvu.

(3) Uslovi pod kojima maloljetnik obavlja društveno koristan ili humanitarni rad moraju biti u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zaštiti na radu.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se stručnoj službi i organu starateljstva koji određuje svog predstavnika, odnosno drugo lice koje ima iskustvo u radu sa maloljetnim licima, koje prati maloljetnika dok traje posebna obaveza i najmanje jednom mjesečno o

tome izvještava stručnu službu. O tome stručna služba podnosi konačni izvještaj sudu koji je donio to rješenje.

(5) Radi stvaranja uslova za primjenu posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 6 ovog zakona, stručna služba vrši izbor odgovarajućih ustanova i organizacija u kojima se može obavljati društveno koristan ili humanitarni rad i sa njima zaključuje posebne sporazume. Stručna služba sačinjava listu odgovarajućih ustanova i organizacija i dostavlja je sudovima sa područja svoje nadležnosti.

Uključivanje u sportske aktivnosti

Član 134

(1) Rješenjem o primjeni posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 7 ovog zakona sud određuje vrstu sportske aktivnosti u koju će se maloljetnik uključiti, vrijeme trajanja posebne obaveze i upozorava maloljetnika da u tom vremenu posebna obaveza može biti zamijenjena drugom posebnom obavezom, odnosno drugom vaspitnom mjerom ili njeno izvršenje obustavljeno.

(2) Sportske aktivnosti iz stava 1 ovog člana ne mogu biti agresivnog karaktera i podrazumijevati bliski tjelesni kontakt (npr. boks, kik boks i slične aktivnosti), osim kad se procijeni da su i takve sportske aktivnosti podobne za razvoj ličnosti maloljetnika u konkretnom slučaju.

(3) Rješenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se stručnoj službi i organu starateljstva koji, samostalno ili preko određenog lica iz sportske organizacije, prati izvršenje posebne obaveze i najmanje jednom mjesečno o tome izvještava stručnu službu koja podnosi periodični i konačni izvještaj o primjeni posebne obaveze sudu koji je donio to rješenje.

(4) Radi stvaranja uslova za primjenu posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 7 ovog zakona, stručna služba vrši izbor odgovarajućih sportskih organizacija i sa njima zaključuje posebne sporazume. Stručna služba sačinjava listu odgovarajućih sportskih organizacija i dostavlja je sudovima sa područja svoje nadležnosti.

(5) Organ koji prati izvršenje posebne obaveze iz člana 19 stav 1 tačka 7 ovog zakona maloljetnika će osigurati od povreda tokom trajanja izvršenja te posebne obaveze.

Nadležnost za izvršenje

Član 148

(1) Sud koji je donio odluku kojom je izrečena institucionalna mjera upućivanje u vaspitnu ustanovu nezavodskog tipa, upućivanje u ustanovu zavodskog tipa ili upućivanje u specijalizovanu ustanovu upućuje maloljetnika na izvršenje institucionalne mjere, najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke.

(2) Ako se maloljetnik nalazi u pritvoru, vaspitnoj ustanovi ili drugoj porodici, upućivanje iz stava 1 ovog člana vrši osnovni sud na čijem se području nalazi maloljetnik.

(3) Organ starateljstva dovodi maloljetnika kome je izrečena neka od institucionalnih mjera, ukoliko njegov zakonski zastupnik nije preuzeo obavezu da maloljetnika sam dovede u ustanovu u kojoj se izvršava institucionalna mjera.

(4) Ustanova u kojoj se izvršava institucionalna mjera obavještava sud iz stava 1 ovog člana i organ starateljstva o prijemu maloljetnika i danu početka izvršenja institucionalne mjere.

(5) Ako se uredno upućeni maloljetnik po nalogu suda ne javi, odnosno zakonski zastupnik ili organ starateljstva ne dovede maloljetnika u ustanovu za izvršenje institucionalne mjere, sud naređuje njegovo prinudno dovođenje, a ako se maloljetnik krije ili je u bjekstvu, sud naređuje izdavanje potjernice.

(6) U slučaju bjekstva maloljetnika koji se nalazi na izvršenju izrečene institucionalne mjere rukovodilac ustanove u kojoj se izvršava ta mjera izdaje potjernicu.

Školovanje

Član 162

(1) Ako u odjeljenju za maloljetnike ne postoji nastava određenog smjera ili stepena obrazovanja, maloljetnik može takvu nastavu da pohađa u odgovarajućoj redovnoj školi.

(2) Odluku o upućivanju maloljetnika, u smislu stava 1 ovog člana, donosi rukovodilac odjeljenja za maloljetnike, uz saglasnost direktora škole u koju se maloljetnik upućuje.

(3) Ako direktor škole iz stava 2 ovog člana utvrdi da maloljetnik negativno utiče na ponašanje ostalih učenika uskratiće mu pravo da pohađa nastavu.

Rad maloljetnika

Član 163

(1) U cilju sticanja radnih navika i sposobnosti za uobičajene uslove života i rada na slobodi, u odjeljenju za maloljetnike organizuje se rad maloljetnika.

(2) Za rad iz stava 1 ovog člana maloljetnik ima pravo na naknadu, odmor i druga prava po osnovu rada, u skladu sa opštim propisima o radu. Naknadom za rad maloljetnik slobodno raspolaže.

(3) Maloljetnik koji ne pohađa nastavu radi puno radno vrijeme koje je propisano za maloljetna lica u radnom odnosu, u skladu sa opštim propisima o radu.

Nagrada

Član 164

Za aktivno učešće u ispunjavanju pojedinačnih programa i postignute rezultate u prevaspitavanju rukovodilac odjeljenja za maloljetnike može davati maloljetniku sljedeće nagrade:

- 1) slobodan izlazak u grad;
- 2) posjetu kulturno-prosvjetnim i sportskim priredbama izvan odjeljenja za maloljetnike;
- 3) posjetu porodici i srodnicima u dane vikenda i praznika;
- 4) učestvovanje u radnim akcijama, kulturnim i sportskim takmičenjima izvan odjeljenja za maloljetnike;
- 5) odsustvo do sedam dana.

Pogodnosti

Član 173

(1) Maloljetniku koji izdržava kaznu maloljetničkog zatvora, a koji se primjerno ponaša i zalaže na radu, rukovodilac odjeljenja za maloljetnike može dodijeliti i sljedeće pogodnosti:

- 1) prošireno pravo na prijem posjeta;
- 2) posjete sportskim, kulturnim ili drugim prikladnim događajima izvan odjeljenja za maloljetnike;
- 3) posjete porodici, srodnicima ili drugim bliskim licima za vrijeme vikenda i praznika.

(2) Rukovodilac odjeljenja za maloljetnike može maloljetniku koji izdržava kaznu maloljetničkog zatvora dodijeliti i druge pogodnosti koje povoljno utiču na maloljetnika.

Primjena sredstava prinude

Član 176

(1) Prema maloljetniku koji izdržava kaznu maloljetničkog zatvora ne smiju se koristiti sredstva prinude, osim kao krajnja mjera u samoodbrani ili u slučaju kad je to neophodno da se spriječi bjekstvo ili fizički otpor, neposredan rizik od samopovređivanja, povređivanje drugih i prouzrokovanje veće materijalne štete.

(2) Sredstva prinude koja se mogu primijeniti prema maloljetniku su fizička snaga, vezivanje, sredstva za privremeno onesposobljavanje i gumena palica.

(3) Sredstva prinude iz stava 2 ovog člana primjenjuju se izuzetno i to u najmanjoj mogućoj mjeri i samo kad je to nužno.

(4) O upotrebi sredstava prinude podnosi se detaljan izvještaj rukovodiocu odjeljenja za maloljetnike, kao i starješini organa uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija.

Uslovi za povratak maloljetnika

Član 180

(1) Organ starateljstva dužan je da tokom trajanja institucionalnih mjera i kazne maloljetničkog zatvora održava stalnu vezu sa maloljetnikom, njegovom porodicom i ustanovom ili odjeljenjem za maloljetnike u kojima je maloljetnik smješten, kako bi se maloljetnik i njegova porodica što bolje pripremili za vraćanje maloljetnika u raniju socijalnu sredinu i njegovo uključivanje u dalji društveni život.

(2) Ustanova ili odjeljenje za maloljetnike u kojima se izvršavaju institucionalne vaspitne mjere ili kazna maloljetničkog zatvora dužni su da najmanje tri mjeseca prije planiranog otpuštanja maloljetnika o tome obavijeste zakonskog zastupnika maloljetnika, odnosno bliske srodnike sa kojima je maloljetnik živio, kao i organ starateljstva i predlože im mjere koje bi trebalo preduzeti za prihvatanje maloljetnika.

Dužnost obavješćavanja o povratku

Član 181

(1) Ustanova ili odjeljenje za maloljetnike u kojima se izvršava institucionalna mjera ili kazna maloljetničkog zatvora dužni su da o povratku maloljetnika u porodicu obavijeste organ starateljstva.

(2) Organ starateljstva dužan je da maloljetniku, poslije izvršenja krivične sankcije iz stava 1 ovog člana, pruži potrebnu pomoć.

Briga o maloljetnicima bez roditelja

Član 182

(1) Organ starateljstva dužan je da poslije otpuštanja maloljetnika sa izvršenja institucionalne mjere ili kazne maloljetničkog zatvora posebno brine o maloljetniku bez roditelja, kao i o maloljetniku čije su porodične i materijalne prilike nesređene.

(2) Briga iz stava 1 ovog člana podrazumijeva naročito smještaj, ishranu, nabavku odjeće, liječenje, pomoć u sređivanju porodičnih prilika, okončavanju stručnog osposobljavanja i zapošljavanju maloljetnika.

Vlada Crne Gore

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	III. PRAVOSUĐE	Krivično zakonodavstvo (Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku i drugi propisi iz krivično-pravne oblasti, uključujući propise o izvršenju krivičnih sankcija, međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom, prekršajni sistem, maloljetničko pravosuđe i sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	24. Pravda, sloboda i bezbjednost	1.2. ZAKONODAVNI OKVIR
Ključni termini - eurovok deskriptori	Krivična odgovornost maloljetnika	

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku zasniva se na više razloga. Prije svega u cilju usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije (Direktivom 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima) bilo je neophodno jačanje procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima. Krivično zakonodavstvo Crne Gore djelimično je usklađeno sa relevantnim standardima u pogledu pojmovnog određenja djeteta. Naime, iako ne postoji terminološka usaglašenost, ona je postignuta na suštinskom nivou, odnosno u pogledu ostvarivanja cilja koji se ogleda u potrebi dodatne procesne zaštite. Krivično zakonodavstvo Crne Gore u potpunosti je usklađeno sa zahtjevom da krivičnopravni tretman maloljetnika bude prepoznat i zakonski tretiran kao zaseban sistem mjera u okviru krivičnog pravosuđa. Najbolji interes djeteta prepoznat je u krivičnom zakonodavstvu Crne Gore kao krovni princip koji uokviruje sprovođenje svih drugih principa ali i procesnih radnji i mjera prema licu koje nije navršilo 18 godina. Ipak, čini se da je pored opšte odredbe člana 4 Zakona, sa ciljem oživotvorenja ovog principa u praksi, neophodno i elemente sadržane u Opštem komentaru broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta (par. 16, 17, 20, 46, 47, 53-79) ugraditi u normativni okvir a potom i dosljedno primjenjivati u praksi.

Nadalje, zakonodavstvo ne prepoznaje dostojanstvo i integritet djeteta kao zakonsku kategoriju, iako zaštita dostojanstva predstavlja jedan od krovnih principa, odnosno, način ostvarivanja pojedinačnih prava i tretmana maloljetnika u krivičnopravnom sistemu.

Subjekti koji bi bili oštećeni su maloljetni učesnici krivičnog postupka, jer postojeći propisi ne pružaju dovoljno jasno definisane procesne garancije u skladu sa standardima Evropske unije i Opštim komentarom broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta. To može dovesti do: ograničene zaštite prava maloljetnika u postupku, neujednačene primjene principa najboljeg interesa djeteta i zaštite dostojanstva i integriteta i rizika od proceduralnih nepravilnosti koje mogu uticati na zakonitost postupaka i pravnu sigurnost.

U mjeri, šteta je prvenstveno kvalitativna i procesna, jer direktno utiče na ostvarivanje prava i zaštitu interesa maloljetnika, a ne na materijalne ili finansijske aspekte drugih subjekata.

Bez izmjena zakona, maloljetnici bi i dalje bili izloženi neujednačenoj zaštiti svojih prava, implementacija EU standarda i međunarodnih konvencija u praksi bi ostala nedosljedna, a sudovi, tužilaštvo i drugi organi bi nastavili djelovati u okviru nepreciznog normativnog okvira, što može dovesti do proceduralnih grešaka i pravnih izazova, odnosno do značajnih negativnih efekata na zaštitu djece u krivičnom postupku.

Imajući u vidu primjedbe stručne javnosti i građana Crne Gore na dosadašnju primjenu Zakona u određenim djelovima, zatim preporuke Evropske komisije, preporuke relevantnih komiteta Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, postoji više razloga zbog kojih je bilo potrebno izvršiti izmjene i dopune procesnog krivičnog zakonodavstva, kako bi Crna Gora imala jedan savremeni i evropski ali i zaokruženi sistem krivičnog zakonodavstva.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku postižu se sljedeći ciljevi:

- usklađivanje sa standardima EU i međunarodnim pravom – naročito sa Direktivom 2016/800 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima i Opštim komentarom broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta, radi jačanja procesnih garancija za maloljetnike koji su osumnjičeni ili optuženi u krivičnim postupcima;
- jačanje procesne zaštite maloljetnika – preciznije definisanje prava i obaveza tokom postupka, uključujući obavezu uzimanja u obzir najboljeg interesa djeteta i zaštitu dostojanstva i integriteta;

- normativno prepoznavanje posebnog tretmana maloljetnika – osiguravanje da krivičnopravni tretman maloljetnika bude zakonski definisan kao poseban sistem mjera u okviru krivičnog pravosuđa.
Cilj je obezbijediti dosljednu primjenu ključnih principa u praksi – implementaciju normativnih odredbi koje omogućavaju praktičnu primjenu principa najboljeg interesa, dostojanstva i integriteta djeteta u svim fazama krivičnog postupka.
U konačnom, cilj predloženog propisa je povećanje pravne sigurnosti, zaštite prava maloljetnika i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim standardima.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

Nedonošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku dovelo bi do neusklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije, odnosno Direktivom (EU) 2016/800 i međunarodnim standardima zaštite prava djece, uključujući Opšti komentar broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta, što bi rezultiralo neunapređenjem procesnih garancija, nedosljednom primjenom principa najboljeg interesa djeteta, te neprepoznavanjem dostojanstva i integriteta maloljetnika kao zakonskih kategorija, čime bi se povećao rizik od proceduralnih grešaka, pravne nesigurnosti i nedovoljne zaštite prava maloljetnika u krivičnom postupku.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenjem zakona omogućiće se efikasniji pravni okvir za maloljetnike u krivičnom postupku, podizanje transparentnosti rada institucija i efikasno sprovođenje Zakona u praksi.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona iz Budžeta nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Implementacijom ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U toku izrade ovog propisa nije korišćena eksterna ekspertna podrška.

O Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku sproveden je postupak javne rasprave, a izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi objavljen je 26. aprila 2023. godine na internet stranici Ministarstva pravde (<https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-postupanju-prema-maloljetnicima-u-krivicnom-postupku>). Ukupno je dostavljeno 18 komentara, od kojih 11 nije prihvaćeno, 6 je prihvaćeno, a 1 je djelimično prihvaćen.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste bolji položaj maloljetnika u krivičnom postupku i efikasnija procesna zaštita maloljetnika.

Za monitoring i evaluaciju propisa nadležno je Ministarstvo pravde.

Podgorica, 4. mart 2026. godine

MINISTAR

mr. Bojan Božović

Ministarstvo
finansija

Kartica MINISTARSTVO PRAVDE				
Prilaz: 09.03.2026.				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-040	26	2086		

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/26-7756/2

Podgorica, 06.03.2026.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, ul. Vuka Karadžića 3, Podgorica
gospodinu, Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku

Veza: Vaš akt br. 01-041/26-7756/1 od 04.03.2026. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

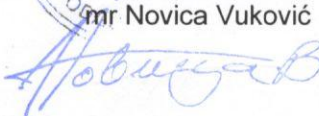
Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predložene izmjene i dopune odnose na usklađivanje sa standardima EU i međunarodnim pravom - naročito sa Direktivom 2016/800 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima i opštim komentarom broj 14 uz Konvenciju o pravima djeteta, a sve u cilju jačanja procesnih garancija za maloljetnike. Nadalje, kako se navodi jedan od ciljeva predmetnog Predloga odnosi se na definisanje prava i obaveza tokom postupka, implementaciju normativnih odredbi koje omogućuju praktičnu primjenu principa najboljeg interesa, dostojanstva i integriteta djeteta u svim fazama krivičnog postupka.

U tekstu Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku i Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna dodatna izdvajanja finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijska obaveza.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, uz napomenu da se eventualno potrebna sredstva za implementaciju istog usklade sa sredstvima koja su opredijeljena Ministarstvu pravde godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

Crna Gora
Ministarstvo pravde
Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/26-2086/3

3. mart 2025. godine

AGENCIJA ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE
G-din mr Dušan Drakić, v.d. direktora

Predmet: Stav predlagača da nije u postupku pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku potrebno vršiti preliminarnu kontrolu na rizike od korupcije (CPL)

Uvaženi,

Poslovníkom Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17, 62/18, 121/23, 58/24 i 43/25), u članu 33a, propisano je da je, u postupku pripreme zakona i drugih propisa, predlagač dužan da sprovede preliminarnu kontrolu na rizike od korupcije (u daljem tekstu: CPL), u skladu s aktom Ministarstva pravde, te da, ako ocijeni da u postupku pripreme zakona ili drugog propisa ne treba vršiti CPL, dužan je da to posebno obrazloži.

U vezi sa tim, Uputstvom o sprovođenju preliminarne kontrole na rizike od korupcije („Službeni list CG“, br. 75/24), u članu 4, propisano je, između ostalog, da u postupku davanja mišljenja o stavu predlagača da nije potrebno vršiti CPL, u skladu sa Poslovníkom Vlade Crne Gore, organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa može zatražiti mišljenje Agencije za sprečavanje korupcije radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije u izradi propisa.

Ministarstvo pravde je, u cilju usklađivanja sa odredbama Direktive 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima pripremilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

S obzirom na to da Predlog zakona sadrži isključivo usklađujuće i normativno-tehničke izmjene radi implementacije Direktive, pri čemu se najznačajnije izmjene odnose na preciziranje pojma djeteta, unapređenje i detaljnije normiranje procesnih garancija u odnosu na maloljetnike u krivičnom postupku (obavezna odbrana od prvog kontakta sa nadležnim organom, pravo na individualnu procjenu, pravo na pratnju zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica, pravo na zdravstveni pregled, dodatne garancije u slučaju lišenja slobode i pritvora), uspostavljanje stručne službe radi pružanja stručne podrške sudovima i tužilaštvima, kao i jačanje zaštite privatnosti i identiteta maloljetnika, a da se pritom ne uvode nova diskreciona ovlašćenja, ne proširuju nadležnosti na način koji bi omogućio arbitrarnost u odlučivanju, niti se uspostavljaju novi finansijski tokovi, naknade ili postupci koji bi mogli generisati povećan rizik od korupcije, predlagač ocjenjuje da predmetni propis po svojoj prirodi i sadržini ne stvara dodatne rizike za nastanak korupcije, te da nije potrebno vršiti preliminarnu kontrolu na rizike od korupcije u postupku njegove pripreme.

Shodno navedenom, molimo da, u skladu sa svojim nadležnostima, date mišljenje o stavu predlagača da u postupku pripreme predmetnog propisa nije potrebno vršiti CPL.

S poštovanjem,

GENERALNA DIREKTORICA
Jelena Grdinić

Crna Gora
Agencija za sprečavanje korupcije

Broj: 0403-526/26-2

Datum: 04.03.2026. godine

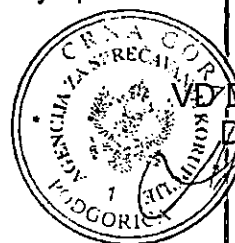
MINISTARSTVO PRAVDE
Jelena Grdinić, generalna direktorka

Poštovana gospođo Grdinić,

Ministarstvo pravde dostavilo je Agenciji za sprečavanje korupcije 04. marta 2026. godine, (Vaš broj: 01-040/26-2086/2) Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, u skladu sa članom 33a Poslovnika Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, br. 48/17, 62/18 i 121/23).

Predlagač zakona – Ministarstvo pravde u svom aktu broj 01-040/26-1393 od 17. februara 2026. godine, ukazalo je da nije sprovelo preliminarnu kontrolu na rizike od korupcije, obzirom da se Predlogom zakona predviđaju normativno-tehničke izmjene u cilju implementacije Direktive 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16.05.2016.godine o procesnim garancijama za djecu koja su osimnjčena ili optužena u u krivičnim postupcima.

Agencija za sprečavanje korupcije analizirala je predmetni Predlog zakona te s tim u vezi, Agencija nema primjedbi iz okvira svoje nadležnosti na Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

VEDIREKTORA
Dušan Drakić

Crna Gora
Ministarstvo pravde
Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/26-2086/5

3. mart 2026. godine

VLADA CRNE GORE
Generalni sekretarijat
g-din mr Dragoljub Nikolić, generalni sekretar

Predmet: Stav predlagača da u postupku pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku nije potrebno vršiti preliminarnu kontrolu s aspekta sprečavanja proliferacije strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike (SPSD)

Uvaženi,

Poslovníkom Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17, 62/18, 121/23, 58/24 i 43/25), u članu 33b, propisano je da je, preliminarnu kontrolu s aspekta sprečavanja proliferacije strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike (u daljem tekstu: SPSP) u skladu s aktom Generalnog sekretarijata Vlade, te da, ako ocijeni da u postupku pripreme zakona ne treba vršiti SPSP, dužan je da to posebno obrazloži.

Nakon uvida i analize Uputstva o sprovođenju preliminarne kontrole s aspekta sprečavanja proliferacije strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike od 16. juna 2025. godine, obrasca SPSP kao i definicija strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike propisanih Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Službeni list CG“, br. 54/18), Ministarstvo pravde, kao predlagač Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, je stava da u odnosu na isti nije potrebno vršiti SPSP.

Naime, navedeni akti regulišu propise kojima se uspostavljaju ili mijenjaju strateški dokumenti javnih politika, koji na višegodišnji period planski i cjelovito utvrđuju strateške i operativne ciljeve u jednoj ili više međusobno povezanih društveno-ekonomskih oblasti, obuhvatajući procjenu postojećeg stanja, definisanje indikatora uspjeha, te institucionalnu i budžetsku implementaciju, a služe kao ključni instrumenti za oblikovanje, koordinaciju i praćenje dugoročnih pravaca i politika javne uprave.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku se ne mijenja strateški pravac niti uvode nove institucionalne nadležnosti, već se vrše izmjene radi prenošenja odredbi Direktive 2016/800/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima.

Shodno navedenom, molimo da, u skladu sa svojim nadležnostima, date mišljenje o stavu predlagača da u postupku pripreme predmetnog propisa nije potrebno vršiti SPSP.

S poštovanjem,

GENERALNA DIREKTORICA
Jelena Grdinić

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Adresa: Karađorđeva bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 814
fax: +382 20 224 138
www.gsv.gov.me

Broj :02-040/26-351/2

09.03.2026.godine.

MINISTARSTVO PRAVDE

Gospodin Bojan Božović, ministar

Predmet: Mišljenje o stavu predlagača da u postupku pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, nije potrebno vršiti preliminarnu kontrolu s aspekta sprječavanja proliferacije strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike (SPSD)

Uvaženi,

U skladu sa dopisom Ministarstva pravde br. 01- 040/26 –2086/4 od 03.marta 2026.godine, u kom ste dostavili Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, uz iskazan stav da nije potrebno vršiti preliminarnu kontrolu s aspekta sprječavanja proliferacije strateških dokumenata (SPSD), a nakon uvida u tekst predmetnog Predloga zakona, konstatujemo da za predmetni Predlog zakona **nije potrebno vršiti kontrolu s aspekta SPSP i nemamo primjedbi.**

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR
mr Dragoljub Nikolić

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Br: 04/4-907/26-951/2

11. mart 2026.

Za: MINISTARSTVO PRAVDE
ministru Bojanu Božoviću
Veza: Dopis br: 01-040/26-2086/7

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-040/26-2086/7 od 11. marta 2026. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17, 62/18, 63/22, 121/23, 58/24 i 43/25) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu pravde;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/26/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law Amending the Law on Treatment of Minors in Criminal Proceedings	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo/Direkcija za krivično zakonodavstvo	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, generalna direktorica t. 407 507, e. jelena.grdinic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, generalna direktorica t. 407 507, e. jelena.grdinic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 85 Saradnja u vezi sa nelegalnim drogama, član 86 Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2024-2027	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 24 Pravda, sloboda i bezbjednost, 1. Planovi i potrebe 1.2. Zakonodavni okvir, A) Pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2026.	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6 UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions,		

Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters, Article 82, Paragraph 2

Potpuno usklađeno/fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32016L0800

Direktiva (EU) 2016/800 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku / Directive (EU) 2016/800 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings, OJ L 132, 21.5.2016.

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvor prava EU preveden je na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku preveden je na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku nije bilo učešća konsultanata.

Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa

Potpis / ministarka evropskih poslova

Datum:

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/26/02		MP-IU/PZ/26/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva (EU) 2016/800 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. maja 2016. godine o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku – 32016L0800				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku		Proposal for the Law Amending the Law on Treatment of Minors in Criminal Proceedings		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva (EU) 2016/800				
Član 1 Predmet Ovom direktivom propisuju se zajednička minimalna pravila u vezi sa određenim pravima djece: (a) koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku; ili (b) u odnosu na koju se vodi postupak na osnovu evropskog naloga za hapšenje u skladu sa Okvirnom odlukom 2002/584/PUP (u daljem tekstu: tražena lica).	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

Član 2 Područje primjene 1. Ova direktiva primjenjuje se na djecu koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku. Primjenjuje se do donošenja konačne odluke o tome da li je osumnjičeni ili okrivljeni učinio krivično djelo, uključujući, gdje je to primjenjivo, izricanje sankcije i rješavanje po eventualnoj žalbi. 2. Ova direktiva primjenjuje se na djecu koja su tražena lica od trenutka njihovog lišenja slobode u državi članici izvršenja u skladu sa članom 17. 3. Izuzetno od člana 5, člana 8 stav 3 tačka (b) i člana 15, u mjeri u kojoj se te odredbe odnose na nosioca roditeljske odgovornosti, ova direktiva ili određene odredbe ove direktive primjenjuju se na lica iz st. 1 i 2 ovog člana ako su ta lica bila djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršila 18 godina života, tako da je primjena ove direktive ili određenih odredaba ove direktive primjerena s obzirom na okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost predmetnog lica. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju ovu direktivu kada predmetno lice navrši 21 godinu života. 4. Ova direktiva primjenjuje se na djecu koja prvobitno nijesu bila osumnjičeni ili okrivljeni, ali su postala osumnjičeni ili okrivljeni tokom ispitivanja koje je obavila policija ili neki drugi organ za sprovođenje zakona. 5. Ova direktiva ne utiče na nacionalna pravila kojima se utvrđuje uzrast za krivičnu odgovornost. 6. Ne dovodeći u pitanje pravo na pravično suđenje, u pogledu lakših kažnjivih djela: (a) ako je pravom države članice predviđeno da sankciju izriče organ koji nije sud koji je nadležan za krivične stvari, a na izricanje takve sankcije može se uložiti žalba ili je moguće uputiti na takav sud; ili	Član 1 U Zakonu o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 64/11 i 1/18) član 1 mijenja se i glasi: “Ovim zakonom uređuje se postupanje prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela, djetetu kao žrtvi, oštećenom, svjedoku ili drugom učesniku u postupku, koje se zasniva na poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda uz uvažavanje najboljih interesa djece, vodeći računa o njihovoj zrelosti, stepenu razvoja, sposobnostima i ličnim svojstvima, kao i težini krivičnog djela, odnosno stepenu pretrpljene posljedice, a u cilju njihove rehabilitacije i socijalne reintegracije.”	Potpuno usklađeno		
---	--	--------------------------	--	--

(b) ako se lišenje slobode ne može izreći kao sankcija, ova direktiva primjenjuje se samo na postupke pred sudom nadležnim za krivične stvari. U svakom slučaju, ova direktiva primjenjuje se u potpunosti kada je dijete lišeno slobode, bez obzira na fazu krivičnog postupka.				
Član 3 Značenje izraza U smislu ove direktive, primjenjuju se sljedeća značenja izraza: (1) „dijete” je lice koje nije navršilo 18 godina života;	Član 2 Poslije člana 1 dodaje se novi član koji glasi: „Dijete Član 1a Dijete je lice koje nije navršilo 18 godina života.“	Potpuno usklađeno		
(2) „nosilac roditeljske odgovornosti” je svako lice koje ima roditeljsku odgovornost prema djetetu; (3) „roditeljska odgovornost” su sva prava i obaveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koji su fizičkom ili pravnom licu dodijeljena sudskom odlukom, po sili zakona ili sporazumom sa pravnim dejstvom, uključujući starateljska prava i prava na kontakt sa djetetom. U odnosu na stav 1 tačka (1), u slučajevima kada nije jasno da li je lice navršilo 18 godina života, pretpostavlja se da je to lice dijete.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 69, 73, 114 i 205 Porodičnog zakona („Sl. list CG”, br. 53/16 i 76/20)	
Član 4 Pravo na informacije 1. Države članice dužne su da obezbijede da se djeca, kada se obavještavaju da su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku, odmah obavijeste o svojim pravima u skladu sa Direktivom 2012/13/EU i o opštim aspektima vođenja postupka. Države članice dužne su da obezbijede i da su djeca obaviještena o pravima iz ove direktive. Te informacije pružaju se na sljedeći način: (a) odmah, u slučajevima kada se djeca obavještavaju da su osumnjičeni ili okrivljeni, o:	član 30 Poslije člana 64 dodaje se novi član koji glasi: „Obavještenje o pravima Član 64a (1) Maloljetnik u odnosu na kojeg se primjenjuju odredbe ovog zakona ima pravo da, bez odlaganja, bude obaviješten o pravu na pravnu pomoć, koje obuhvata: 1) pravo na obaveznu pravnu pomoć branioca; 2) pravo da bude informisan o svim aspektima vođenja postupka, bez odlaganja; 3) pravo na sastanak i povjerljivu komunikaciju sa braniocem; 4) pravo na prisustvo branioca prilikom saslušanja;	Potpuno usklađeno		

(i) pravu da se obavijesti nosilac roditeljske odgovornosti, kako je predviđeno članom 5; (ii) pravu na pomoć pravnog zastupnika, kako je predviđeno članom 6; (iii) pravu na zaštitu privatnosti, kako je predviđeno članom 14; (iv) pravu na pratnju nosioca roditeljske odgovornosti tokom faza postupka koje ne podrazumijevaju ročišta pred sudom, kako je predviđeno članom 15 stav 4; (v) pravu na pravnu pomoć, kako je predviđeno članom 18; (b) u najranijoj prikladnoj fazi postupka, o: (i) pravu na individualnu ocjenu, kako je predviđeno članom 7; (ii) pravu na zdravstveni pregled, uključujući pravo na ljekarsku pomoć, kako je predviđeno članom 8; (iii) pravu na ograničenje lišenja slobode i korišćenje alternativnih mjera, uključujući i pravo na periodično preispitivanje pritvora, kako je predviđeno u čl. 10 i 11; (iv) pravu na pratnju nosioca roditeljske odgovornosti tokom saslušanja pred sudom, kako je predviđeno članom 15 stav 1; (v) pravu na lično prisustvo suđenju, kako je predviđeno članom 16; (vi) pravu na djelotvorne pravne lijekove, kako je predviđeno članom 19; (c) nakon lišenja slobode, o pravu na posebno postupanje u slučaju lišenja slobode, kako je predviđeno članom 12. 2. Države članice dužne su da obezbijede da se informacije iz stava 1 daju pisano, usmeno ili na oba načina, jednostavnim i razumljivim jezikom, kao i da se informacije koje su date konstatuju, primjenom postupka evidentiranja u skladu sa domaćim pravom.	5) pravo da njegov zakonski zastupnik, drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno organ starateljstva bude obaviješten o lišenju slobode i svim pravima o kojima je i maloljetnik obaviješten; 6) pravo na pratnju zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno predstavnika organa starateljstva u svim fazama postupka; 7) pravo na privatnost. (2) Maloljetnika lišenog slobode policija ili sudija za maloljetnike će u najranijoj mogućoj fazi postupka obavijestiti o: 1) pravu na pojedinačnu procjenu iz člana 49a ovog zakona; 2) pravu na zdravstveni pregled i pravu da pregled obavi ljekar ili drugo kvalifikovano lice po izboru maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, uključujući pravo na ljekarsku pomoć; 3) pravu na periodično preispitivanje pritvora; 4) pravu na pratnju zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, odnosno predstavnika organa starateljstva tokom saslušanja pred sudom; 5) pravu na lično prisustvo suđenju; 6) pravu na pravne lijekove; 7) pravu na poseban tretman u postupku od momenta lišenja slobode; 8) pravu na informisanje o alternativnim mjerama i posebnim obavezama. (3) Obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana daju se usmeno i/ili pisano, na jeziku maloljetnika ili jeziku koji razumije, uz konstataciju o davanju tih obavještenja u zapisniku. (4) Maloljetniku lišenom slobode će se, osim obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana, bez odlaganja, dati i pisano obavještenje			
---	--	--	--	--

3. U slučaju kada se djeci daje pouka o pravima u skladu sa Direktivom 2012/13/EU, države članice dužne su da obezbijede da su u toj pouci navedena i njihova prava iz ove direktive.	o pravima u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku. (5) Obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se i zakonskom zastupniku maloljetnika. (6) Obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se drugom punoljetnom licu iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, kad bi davanje tih informacija zakonskom zastupniku: - bilo protivno najboljem interesu maloljetnika; - bilo nemoguće zbog toga što zakonski zastupnik nije dostupan ili je njegov identitet nepoznat, a prethodno su preduzete odgovarajuće radnje u cilju njegovog pronalaženja odnosno utvrđivanja njegovog identiteta; - znatno ugrozilo krivični postupak. (7) Po prestanku okolnosti iz stava 6 ovog člana obavještenja iz st. 1, 2 i 4 ovog člana daće se, bez odlaganja, zakonskom zastupniku.“			
Član 5 Pravo djeteta da se obavijesti nosilac roditeljske odgovornosti 1. Države članice dužne su da obezbijede da se nosiocu roditeljske odgovornosti, u najkraćem mogućem roku, daju informacije koje dijete ima pravo da dobije u skladu sa članom 4. 2. Informacije iz stava 1 daju se drugom odgovarajućem odraslom licu koje je imenovalo dijete i koje je kao takvo prihvatio nadležni organ, ako davanje tih informacija nosiocu roditeljske odgovornosti: (a) ne bi bilo u najboljem interesu djeteta; (b) nije moguće s obzirom da nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nosiocem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat;	Član 18 Poslije člana 46 dodaju se dva nova člana koji glase: Pravo maloljetnika na pratnju zakonskog zastupnika tokom postupka Član 46b (1) Nadležni organi su dužni da omoguće maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom saslušanja. (2) Maloljetnik ima pravo na pratnju drugog punoljetnog lica koje sam odredi i koje je kao takvo prihvatio nadležni organ ako se, tokom saslušanja, na osnovu objektivnih okolnosti, utvrdi da: 1) prisustvo zakonskog zastupnika nije u najboljem interesu maloljetnika, 2) nije moguće stupiti u kontakt ni sa jednim zakonskim zastupnikom ili njegov identitet nije poznat, ili	Potpuno usklađeno		

(c) može, na osnovu objektivnih i činjeničnih okolnosti, znatno ugroziti krivični postupak. Ako dijete nije imenovalo drugo odgovarajuće odraslo lice ili ako je imenovalo odraslo lice koje nije prihvatljivo nadležnom organu, nadležni organ će, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, odrediti drugo lice i dati mu informacije. To lice može biti i predstavnik organa ili druge institucije nadležne za zaštitu ili dobrobit djece. 3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene stava 2 tač. (a), (b) ili (c) prestanu da postoje, sve informacije koje dijete dobije u skladu sa članom 4 i koje su i dalje važne za postupak daju se nosiocu roditeljske odgovornosti.	3) prisustvo zakonskog zastupnika može znatno ugroziti krivični postupak. (3) Ako, u slučaju iz stava 2 ovog člana, maloljetnik nije odredio drugo punoljetno lice ili ako je odredio punoljetno lice koje nije prihvatio nadležni organ, taj organ će, uzimajući u obzir najbolji interes maloljetnika, odrediti drugo punoljetno lice za pratnju maloljetnika. To lice može biti i predstavnik organa starateljstva ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit maloljetnika. (4) Ako okolnosti iz stava 2 ovog člana prestanu da postoje, maloljetnik ima pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom eventualnog nastavka saslušanja. (5) Nadležni organ dužan je da omogući maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica iz stava 2, odnosno stava 3 ovog člana i tokom drugih faza postupka, u kojima je maloljetnik prisutan, ako smatra da: 1) je u najboljem interesu maloljetnika da bude u pratnji zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica, i 2) prisustvo zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica neće znatno ugroziti krivični postupak.“			
Član 6 Pomoć pravnog zastupnika 1 Djeca koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku imaju pravo na pristup pravnom zastupniku u skladu sa Direktivom 2013/48/EU. Nijedna odredba u ovoj direktivi, a naročito u ovom članu, ne utiče na to pravo. 2. Države članice dužne su da obezbijede da djeca u skladu sa ovim članom imaju pomoć pravnog zastupnika kako bi im se omogućilo djelotvorno ostvarivanje prava na odbranu. 3. Države članice dužne su da djeci, bez nepotrebnog odlaganja, obezbijede pomoć pravnog zastupnika nakon što saznaju da su osumnjičeni ili okrivljeni. U svakom slučaju, djeca imaju pravo na pomoć pravnog zastupnika od bilo	Član 22 Član 50 mijenja se i glasi: „(1) Maloljetnik mora, bez odlaganja, od prvog kontakta sa nadležnim organom, kao i tokom čitavog postupka imati pravnu pomoć branioca. (2) Branilac maloljetnika može biti samo advokat. (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetnik ne mora imati pravnu pomoć branioca, u fazi koja prethodi sudskom postupku i u mjeri u kojoj je to opravdano s obzirom na posebne okolnosti predmeta i ako postoji hitna potreba za sprečavanjem štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet lica. (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana odlučuje državni tužilac za maloljetnike rješenjem, po obavještenju policije.	Potpuno usklađeno		

kojeg od sljedećih trenutaka, zavisno od toga koji je od njih najraniji: (a) prije nego što ih ispita policija ili drugi organ za sprovođenje zakona ili pravosudni organ; (b) po izvršenju istražne radnje ili druge radnje prikupljanja dokaza od strane istražnih ili drugih nadležnih organa, u skladu sa stavom 4 tačka (c); (c) bez nepotrebnog odlaganja nakon lišenja slobode; (d) ako su pozvana na sud nadležan za krivične stvari, blagovremeno prije nego što se pojave pred tim sudom. 4. Pomoć pravnog zastupnika uključuje sljedeće: (a) države članice obezbjeđuju da djeca imaju pravo na privatni sastanak i komunikaciju sa pravnim zastupnikom koji ih zastupa, uključujući prije ispitivanja od strane policije ili drugog organa za sprovođenje zakona ili pravosudnog organa; (b) države članice obezbjeđuju da djeca imaju pomoć pravnog zastupnika tokom ispitivanja i da je pravnom zastupniku omogućeno djelotvorno učešće u ispitivanju. Takvo učešće sprovodi se u skladu sa postupcima utvrđenim domaćim pravom, pod uslovom da takvi postupci ne dovode u pitanje djelotvorno ostvarivanje ili suštinu prava o kojem se radi. Ako pravni zastupnik učestvuje u ispitivanju, činjenica da je učestvovao konstatuje se se primjenom postupka evidentiranja u skladu sa domaćim pravom; (c) države članice obezbjeđuju da djeca imaju, kao minimum, pomoć pravnog zastupnika tokom sljedećih istražnih radnji ili radnji prikupljanja dokaza, ako su te radnje predviđene domaćim pravom i ako se od osumnjičenog ili okrivljenog zahtijeva ili mu je dopušteno da prisustvuje: (i) prepoznavanjima lica; (ii) suočavanjima; (iii) rekonstrukcijama krivičnog djela.	(5) Ako sam maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne uzmu branioca, branioca će po službenoj dužnosti postaviti sud, odnosno državni tužilac, bez odlaganja, po pravilu, iz reda advokata sa posebnim znanjima iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, po redosljedu sa spiska Advokatske komore Crne Gore (u daljem tekstu: Advokatska komora). (6) Branilac postavljen po službenoj dužnosti u skladu sa stavom 5 ovog člana ostaje do završetka postupka, odnosno dok maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne izaberu branioca.“ Član 23 Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase: „Pomoć branioca Član 50a (1) Maloljetnik ima pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja od strane policije ili drugog organa. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja može se uskratiti maloljetniku koji nije lišen slobode, ako se utvrdi da pomoć branioca nije neophodna, uzimajući u obzir težinu krivičnog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle preduzeti u odnosu na to krivično djelo, pri čemu se mora voditi računa o najboljem interesu djeteta. (3) Maloljetnik ima pravo na učešće branioca tokom saslušanja iz stava 1 ovog člana, koje će se konstatovati u zapisniku o saslušanju.			
--	---	--	--	--

5. Države članice poštuju povjerljivost komunikacije između djece i njihovog pravnog zastupnika u ostvarivanju prava na pristup pravnom zastupniku predviđenog ovom direktivom. Ta komunikacija uključuje sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije dopuštene domaćim pravom.	(4) Maloljetnik lišen slobode ima pravo na povjerljivu komunikaciju sa braniocem, koja podrazumijeva sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije. (5) Ako branilac nije prisutan, nadležni organ odlaže saslušanje maloljetnika za potrebno vrijeme, kako bi se omogućio dolazak branioca.			
6. Ako je to u skladu sa pravom na pravično suđenje, države članice mogu odstupiti od stava 3 ako pomoć pravnog zastupnika nije srazmjerna u odnosu na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog krivičnog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle preduzeti u odnosu na takvo krivično djelo, pri čemu se podrazumijeva da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu. U svakom slučaju, države članice dužne su da obezbijede da dijete ima pomoć pravnog zastupnika: (a) kada je dijete izvedeno pred nadležan sud ili sudiju kako bi se odlučilo o pritvoru u bilo kojoj fazi postupka u okviru ove direktive; i (b) tokom pritvora. Države članice dužne su da obezbijede i da se lišenje slobode ne izriče kao krivična presuda ako dijete nije imalo pomoć pravnog zastupnika na način da je djetetu omogućeno da ostvari pravo na odbranu na djelotvoran način i, u svakom slučaju, tokom rasprave pred sudom. 7. Ako dijete treba da ima pomoć pravnog zastupnika u skladu sa ovim članom, a pravni zastupnik nije prisutan, nadležni organi odlažu ispitivanje djeteta ili druge istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza iz stava 4 tačka (c) za razumno vrijeme, kako bi se omogućio dolazak pravnog zastupnika ili, ako ga dijete nije imenovalo, kako bi se djetetu obezbijedio pravni zastupnik. 8. U izuzetnim okolnostima i samo tokom faze koja prethodi sudskom postupku, države članice mogu	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

privremeno odstupiti od primjene prava iz stava 3 u mjeri u kojoj je to opravdano s obzirom na posebne okolnosti predmeta, na osnovu jednog od sljedećih uvjerljivih razloga: (a) ako postoji hitna potreba za sprečavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili fizički integritet lica; (b) ako je hitno djelovanje istražnih organa nužno da se spriječi ozbiljna opasnost za krivični postupak u vezi sa teškim krivičnim djelom. Države članice dužne su da obezbijede da prilikom primjene ovog stava nadležni organi uzimaju u obzir najbolji interes djeteta. Odluku o nastavku ispitivanja u odsustvu pravnog zastupnika u skladu sa ovim stavom, i to isključivo u svakom slučaju posebno, može donijeti pravosudni organ ili, ako ta odluka može da bude predmet sudskog preispitivanja, drugi nadležni organ.				
Član 7 Pravo na individualnu ocjenu 1. Države članice obezbjeđuju da se uzmu u obzir posebne potrebe djece u vezi sa zaštitom, obrazovanjem, osposobljavanjem i društvenom integracijom. 2. U tu svrhu djecu koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku treba individualno ocjenjivati. Individualna ocjena treba, naročito, da uzme u obzir ličnost i zrelost djeteta, ekonomske, socijalne i porodične prilike djeteta, kao i svaku eventualnu posebnu ranjivost djeteta. 3. Obim i pojedinosti individualne ocjene mogu se razlikovati zavisno od okolnosti predmeta, mjera koje se mogu preduzeti ako se utvrdi da je dijete krivo za navodno krivično djelo i zavisno od toga da li je dijete, nedavno, bilo predmet individualne ocjene. 4. Individualna ocjena služi da se utvrde i konstatuju, u skladu sa postupkom evidentiranja u predmetnoj državi članici, podaci o individualnim osobinama i okolnostima	član 20 Član 49 mijenja se i glasi: „Postupanje prema maloljetniku Član 49 Pri preduzimanju radnji kojima prisustvuje maloljetnik, a naročito prilikom njegovog saslušanja, učesnici u postupku su dužni da postupaju u skladu sa posebnim pravilima koja se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, kako vođenje postupka i radnje koje se u postupku preduzimaju ne bi štetno uticali na razvoj maloljetnika.“ Član 21 Poslije člana 49 dodaje se novi član koji glasi: „Pojedinačna procjena maloljetnika Član 49a (1) Pojedinačna procjena maloljetnika podrazumijeva procjenu njegove ličnosti, stepena zrelosti, stepena razvoja, sposobnosti i ličnih karakteristika, kao i socijalnih i porodičnih prilika i eventualne ranjivosti.	Potpuno usklađeno		

djeteta koji bi mogli da budu od koristi nadležnim organima prilikom: (a) određivanja da li treba da se preduzme bilo kakva posebna mjera u korist djeteta; (b) ocjenjivanja primjerenosti i djelotvornosti eventualnih mjera predostrožnosti u odnosu na dijete; (c) donošenja odluka ili postupanja u krivičnim postupcima, uključujući i izricanje sankcije. 5. Individualna ocjena sprovodi se u najranijoj prikladnoj fazi postupka i, shodno članu 6, prije podizanja optužnice. 6. Optužnica se može podići i bez individualne ocjene ako je to u najboljem interesu djeteta i ako individualna ocjena svakako bude dostupna na početku rasprave pred sudom. 7. Individualne ocjene sprovode se uz neposrednu uključenost djeteta. Sprovodi ih stručno osoblje u skladu sa, koliko je to moguće, multidisciplinarnim pristupom i, kada je to prikladno, uz uključenost nosioca roditeljske odgovornosti ili drugog odgovarajućeg odraslog lica iz čl. 5 i 15, i/ili specijalizovanog stručnjaka. 8. Ako se elementi koji čine osnovu za individualnu ocjenu značajno promijene, države članice obezbjeđuju da se individualna ocjena ažurira tokom cijelog krivičnog postupka. 9. Države članice mogu odstupiti od obaveze sprovođenja individualne ocjene ako je to odstupanje opravdano s obzirom na okolnosti predmeta, pod uslovom da je to u skladu sa najboljim interesom djeteta.	(2) Pojedinačna procjena maloljetnika sprovodi se u najranijoj fazi krivičnog postupka. (3) Pojedinačnu procjenu maloljetnika sprovodi stručna služba, uz učešće maloljetnika, a kad je to prikladno, uz učešće zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ili stručnog lica. (4) U slučaju promjene okolnosti na kojima se zasniva pojedinačna procjena maloljetnika, nadležni organ obezbjeđuje ažuriranje podataka iz pojedinačne procjene tokom krivičnog postupka. (5) Izuzetno, pojedinačna procjena maloljetnika se ne mora sprovoditi ako su okolnosti slučaja takve da je nesprovođenje te procjene opravdano i pod uslovom da je to u najboljem interesu djeteta.“			
Član 8 Pravo na zdravstveni pregled 1. Države članice obezbjeđuju da djeca koja su lišena slobode imaju pravo na zdravstveni pregled bez nepotrebnog odlaganja, naročito, u svrhu procjenjivanja njihovog opšteg psihičkog i fizičkog stanja. Zdravstveni	član 23 Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase: Zdravstveni pregled Član 50b	Potpuno usklađeno		

pregled treba da bude što je moguće manje invazivan i treba da ga obavlja ljekar ili drugi kvalifikovani stručnjak. 2. Rezultati zdravstvenog pregleda uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti djeteta da bude podvrgnuto ispitivanju, drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim mjerama koje su preduzete ili predviđene protiv djeteta. 3. Zdravstveni pregled obavlja se ili na inicijativu nadležnih organa, naročito u slučajevima kada specifične zdravstvene indikacije iziskuju takav pregled, ili na zahtjev bilo kog od sljedećih lica: (a)djeteta; (b)nosioca roditeljske odgovornosti ili drugog odgovarajućeg odraslog lica iz čl. 5 i 15; (c)pravnog zastupnika djeteta. 4. Zaključak zdravstvenog pregleda evidentira se u pisanoj formi. Ako je potrebno, pruža se ljekarska pomoć. 5. Države članice obezbjeđuju da se ponovo obavi zdravstveni pregled ako to iziskuju okolnosti.	(1) Maloljetnik lišen slobode ima pravo na zdravstveni pregled, bez nepotrebnog odlaganja, a posebno u svrhu procjene njegovog opšteg psihičkog i fizičkog stanja. (2) Zdravstveni pregled se obavlja na zahtjev nadležnih organa, naročito u slučajevima kad specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ili branioca. (3) Zdravstveni pregled ne smije da bude invazivan i treba da ga obavlja doktor medicine ili drugo kvalifikovano lice po izboru maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona. (4) Rezultati zdravstvenog pregleda evidentiraju se u pisanoj formi i uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti maloljetnika da bude podvrgnut saslušanju.			
Član 9 Audiovizuelno snimanje ispitivanja 1. Države članice obezbjeđuju da se ispitivanje djece koje vrši policija ili drugi organi za sprovođenje zakona tokom krivičnog postupka audiovizuelno snimaju ako je to srazmjerno s obzirom na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, da li je prisutan pravni zastupnik i da li je dijete lišeno slobode, pri čemu je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu. 2. Ako se ispitivanje audiovizuelno ne snima, bilježi se na neki drugi odgovarajući način, na primjer u obliku pisanog zapisnika koji se propisno verifikuje.	Član 39 Član 93 mijenja se i glasi: „Saslušanje djeteta Član 93 (1) Saslušanje djeteta, po pravilu, obavlja državni tužilac i sudija istog pola kao dijete, u posebnoj prostoriji opremljenoj tehničkim uređajima za audiovizuelno snimanje. Izuzetno, dijete se može ponovo saslušati, ako za to postoje opravdani razlozi. (2) Saslušanje iz stava 1 ovog člana sprovodi se u prisustvu zakonskog zastupnika djeteta ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona i, po pravilu, uz pomoć stručnih lica iz stručne službe, ako to nije protivno interesima postupka ili djeteta.	Potpuno usklađeno		

3. Ovim članom ne dovodi se u pitanje mogućnost da se u svrhu utvrđivanja identiteta djeteta pitanja postavljaju bez audiovizuelnog snimanja.	(7) Ako se saslušanje djeteta vrši uz pomoć uređaja za audiovizuelno snimanje, snimak će se zapečatiti i priključiti zapisniku. (8) Ako za to postoje opravdani razlozi, dijete kao oštećeni ili svjedok može se saslušati i u svom stanu ili drugoj prostoriji, odnosno zavodu ili ustanovi u kojoj boravi, bez obzira na njihovu tehničku opremljenost.”			
Član 10 Ograničavanje lišenja slobode 1. Države članice obezbjeđuju da lišenje slobode djeteta u bilo kojoj fazi postupka bude ograničeno na najkraće odgovarajuće vrijeme. Treba uzeti u obzir uzrast i pojedinačnu situaciju djeteta, kao i posebne okolnosti predmeta. 2. Države članice obezbjeđuju da se lišenje slobode, a naročito pritvor, određuje djeci samo kao krajnja mjera. Države članice obezbjeđuju da se svaki pritvor zasniva na obrazloženoj odluci koja može da bude predmet sudskog preispitivanja. Takva odluka mora, u razumnim vremenskim intervalima, da bude predmet periodičnog preispitivanja koje vrši sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, pravnog zastupnika djeteta ili pravosudnog organa koji nije sud. Ne dovodeći u pitanje nezavisnost pravosuđa, države članice dužne su da obezbijede da se odluke koje treba donijeti u skladu sa ovim stavom donose bez nepotrebnog odlaganja.	Član 27 U članu 62 stav 1 mijenja se i glasi: „(1) Sudija za maloljetnike može, izuzetno, na obrazloženi predlog državnog tužioca za maloljetnike, nakon saslušanja maloljetnika, odrediti maloljetniku pritvor, kad za to postoje razlozi za određivanje pritvora propisani Zakonikom o krivičnom postupku, ako se svrha, radi čijeg je ostvarenja pritvor određen, ne može postići mjerama iz člana 60 i člana 61 st. 1 i 2 ovog zakona. Prilikom određivanja pritvora maloljetniku posebno će se cijeliti lične i porodične prilike maloljetnika, okolnosti pod kojima je izvršeno krivično djelo, način izvršenja i posljedice. U rješenju o određivanju pritvora razloge za određivanje pritvora sudija za maloljetnike dužan je da posebno obrazloži.“	Potpuno usklađeno	Materija koja se odnosi na određivanje pritvora je regulisana je čl. 175, 176 st. 5 i 7 i 179 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku ("Službeni list CG", br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15, 35/15, 28/18, 116/20, 145/21, 54/24 i 58/24)	
Član 11 Alternativne mjere Države članice obezbjeđuju da, ako je moguće, nadležni organi koriste mjere koje predstavljaju alternativu pritvoru (alternativne mjere).	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku* član 7 U članu 9 stav 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: maloljetniku kao“, a riječi: „mogu se izreći“ zamjenjuju se riječima: „će se izreći“.	Potpuno usklađeno		

	Član 8 U članu 10 u uvodnoj rečenici stava 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: „maloljetniku kao“. U stavu 2 riječi: „zaštite prava maloljetnih lica“ zamjenjuju se riječima: „prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku“. Član 9 U članu 11 u uvodnoj rečenici stava 1 riječ „maloljetnom“ zamjenjuje se riječima: „maloljetniku kao“. Član 10 U članu 13 stav 4 riječi: „posrednikom, pedagogom,“ zamjenjuju se riječima: „medijatorom, defektologom - specijalnim pedagogom,“. U stavu 5 riječi: „člana 46 stav 2“ zamjenjuju se riječima: „člana 46a“. ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 I 1/18) I. ALTERNATIVNE MJERE 1. Vrste i svrha alternativnih mjera Vrste i svrha Član 9 (1) Prema maloljetniku kao učioniocu krivičnog djela, pod uslovima propisanim ovim zakonom, će se izreći alternativne mjere čija je svrha da se prema njemu ne pokreće postupak ili da se postupak obustavi, a da se primjenom tih mjera utiče na pravilan razvoj maloljetnika i jačanje njegove lične odgovornosti kako ubuduće ne bi činio krivična djela. (2) Alternativne mjere su opomena i vaspitni nalog.			
--	---	--	--	--

	2. Opomena Opomena Član 10 (1) Opomena se može izreći, odnosno odrediti prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela za krivična djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine, ako: 1) postoje dokazi iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je maloljetnik učinio krivično djelo; 2) maloljetnik da svoj pristanak uz saglasnost zakonskog zastupnika; 3) prema maloljetniku nije ranije primijenjen vaspitni nalog ili izrečena kivična sankcija. (2) Opomenu izriče državni tužilac za maloljetnike ili određuje ovlašćeni policijski službenik sa posebnim znanjima iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku“ (u daljem tekstu: policajac za maloljetnike), uz pisano odobrenje državnog tužioca. (3) Prilikom izricanja, odnosno određivanja opomene naročito će se cijeniti odnos maloljetnika prema krivičnom djelu i oštećenom. 3. Vaspitni nalog Opšta pravila Član 11 (1) Za krivično djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do deset godina prema maloljetniku kao učioniocu krivičnog djela može se izreći jedan ili više vaspitnih naloga, ako: 1) postoje dokazi iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je maloljetnik učinio krivično djelo;			
--	--	--	--	--

	2) maloljetnik da svoj pristanak uz saglasnost zakonskog zastupnika. (2) Vaspitni nalog prema maloljetniku izriče nadležni državni tužilac za maloljetnike. (3) Prilikom izricanja vaspitnog naloga naročito će se cijeniti odnos maloljetnika prema krivičnom djelu i oštećenom. Izbor i primjena vaspitnog naloga Član 13 (1) Prilikom izbora vaspitnog naloga državni tužilac za maloljetnike uzeće u obzir interes maloljetnika i oštećenog, vodeći računa o spremnosti maloljetnika da sarađuje u ispunjavanju vaspitnog naloga, da vaspitni nalog bude prilagođen njemu i uslovima u kojima živi i da se primjenom vaspitnog naloga ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika. (2) Primjena vaspitnog naloga može da traje najduže šest mjeseci, a u tom roku može se zamijeniti drugim vaspitnim nalogom ili ukinuti. (3) Izbor i primjena vaspitnog naloga vrši se u saradnji sa roditeljima, usvojioцем ili staraоcem maloljetnika (u daljem tekstu: zakonski zastupnik). (4) Prilikom izbora i primjene vaspitnog naloga državni tužilac za maloljetnike sarađuje sa organom starateljstva, odgovarajućom ustanovom ili organizacijom, medijatorom, defektologom - specijalnim pedagogom psihologom ili drugim stručnim licem koji mogu pružiti odgovarajuća obavještenja o maloljetniku, odnosno primjeni vaspitnog naloga. (5) Pribavljanje obavještenja iz stava 4 ovog člana, državni tužilac za maloljetnike može povjeriti stručnoj službi iz člana 46 stav 2 ovog zakona.			
Član 12 Posebno postupanje u slučaju lišenja slobode	Član 28 U članu 63 stav 2 mijenja se i glasi:			

1. Države članice obezbjeđuju da djeca koja su u pritvoru borave odvojeno od odraslih lica, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta da se to ne čini. 2. Države članice obezbjeđuju i da se djeca koja su u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih lica, osim: (a) ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta da se to ne čini; ili (b) ako, u izuzetnim okolnostima, to u praksi nije moguće, pod uslovom da su djeca smještena sa odraslim licima na način koji je u skladu sa najboljim interesom djeteta. 3. Ne dovodeći u pitanje stav 1, kad pritvoreno dijete navrš 18 godina života, države članice predviđaju mogućnost da to lice, ako je to opravdano, i dalje u pritvoru boravi odvojeno od drugih odraslih lica, uzimajući u obzir okolnosti pritvorenog lica i pod uslovom da je to u skladu sa najboljim interesom djece koja su sa njim u pritvoru. 4. Ne dovodeći u pitanje stav 1 i uzimajući u obzir stav 3, djeca mogu da budu u pritvoru sa mlađim odraslim licima, ako to nije suprotno najboljem interesu djeteta. 5. Kad su djeca pritvorena, države članice preduzimaju odgovarajuće mjere sa ciljem: (a) obezbjeđenja i očuvanja njihovog zdravlja i njihovog fizičkog i psihičkog razvoja; (b) obezbjeđenja njihovog prava na obrazovanje i osposobljavanje, uključujući djecu sa fizičkim invaliditetom, oštećenjima čula ili teškoćama u učenju; (c) obezbjeđenja djelotvornog i redovnog ostvarivanja njihovog prava na porodični život; (d) obezbjeđenja pristupa programima koji podstiču njihov razvoj i njihovu reintegraciju u društvo; i (e) obezbjeđenja poštovanja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.	„(2) Maloljetniku u pritvoru će se, prema potrebama maloljetnika i njegovim mogućnostima, obezbijediti: - očuvanje njegovog psihičkog i fizičkog razvoja; - pristup obrazovnim programima; - redovno ostvarivanje prava na porodični život; - pristup programima koji podstiču njegov razvoj i reintegraciju u društvo; - ostvarivanje prava na slobodu vjeroispovijesti; - psiho-socijalna podrška.“ Poslije stava 2 dodaju se četiri nova stava koji glase: „(3) Mjere iz stava 2 ovog člana moraju biti srazmjerne i odgovarati trajanju lišenja slobode. (4) Mjere iz stava 2 al. 1 i 5 ovog člana primjenjuju se i u drugim situacijama lišenja slobode, osim pritvora i moraju biti srazmjerne i odgovarati tom lišenju slobode. (5) Mjere iz stava 2 al. 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se samo u situacijama lišenja slobode osim pritvora i samo u mjeri u kojoj su srazmjerne i odgovarajuće prirodi i trajanju tih situacija. (6) Maloljetnik koji u pritvoru navrš 18 godina života može ostati u pritvoru odvojeno od punoljetnih lica, ako je to, uzimajući u obzir sve okolnosti, opravdano i u skladu sa najboljim interesom maloljetnika koji su sa njim u pritvoru.“ Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 7 i 8. ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 I 1/18) Boravak maloljetnika u pritvoru Član 63 (1) Maloljetnik boravi u pritvoru odvojeno od punoljetnih lica. Izuzetno, sudija za maloljetnike može odrediti da maloljetnik bude u pritvoru zajedno sa punoljetnim licem	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

Mjere preduzete u skladu sa ovim stavom moraju biti srazmjerne i primjerene trajanju pritvora. Podstav 1 tač. (a) i (e) primjenjuje se i na druge situacije lišenja slobode koje nijesu pritvor. Preduzete mjere moraju biti srazmjerne i primjerene takvim situacijama lišenja slobode. Podstav 1 tač. (b), (c) i (d) primjenjuje se u situacijama lišenja slobode koje nijesu pritvor samo u mjeri u kojoj je to primjereno i srazmjerno u odnosu na prirodu i trajanje takvih situacija. 6. Države članice nastoje da obezbijede da se djeca koja su lišena slobode mogu što prije sastati sa nosiocem roditeljske odgovornosti kad je takav sastanak u skladu sa istražnim i operativnim zahtjevima. Ovim stavom ne dovodi se u pitanje imenovanje ili određivanje drugog odgovarajućeg odraslog lica u skladu sa čl. 5 ili 15.	koje na njega ne bi štetno uticalo, kako usamljenje maloljetnika ne bi ostavilo štetne posljedice po razvoj njegove ličnosti. (2) Maloljetniku u pritvoru će se, prema potrebama maloljetnika i njegovim mogućnostima, obezbijediti: - očuvanje njegovog psihičkog i fizičkog razvoja; - pristup obrazovnim programima; - redovno ostvarivanje prava na porodični život; - pristup programima koji podstiču njegov razvoj i reintegraciju u društvo; - ostvarivanje prava na slobodu vjeroispovijesti; - psiho-socijalna podrška.“ Poslije stava 2 dodaju se četiri nova stava koji glase: „(3) Mjere iz stava 2 ovog člana moraju biti srazmjerne i odgovarati trajanju lišenja slobode. (4) Mjere iz stava 2 al. 1 i 5 ovog člana primjenjuju se i u drugim situacijama lišenja slobode, osim pritvora i moraju biti srazmjerne i odgovarati tom lišenju slobode. (5) Mjere iz stava 2 al. 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se samo u situacijama lišenja slobode osim pritvora i samo u mjeri u kojoj su srazmjerne i odgovarajuće prirodi i trajanju tih situacija. (6) Maloljetnik koji u pritvoru navršši 18 godina života može ostati u pritvoru odvojeno od punoljetnih lica, ako je to, uzimajući u obzir sve okolnosti, opravdano i u skladu sa najboljim interesom maloljetnika koji su sa njim u pritvoru.“ (7) Sudija za maloljetnike ima prema pritvorenim maloljetnicima ista ovlašćenja koja, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, ima sudija za istragu, odnosno predsjednik suda u pogledu punoljetnih pritvorenika. (8) Sudija za maloljetnike je dužan da posebno vodi računa o ličnim svojstvima pritvorenog maloljetnika i potrebama zaštite njegove ličnosti tokom boravka u pritvoru.			
---	--	--	--	--

Član 13 Blagovremeno i ažurno postupanje po predmetima 1. Države članice preduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedilo da se u krivičnim postupcima koji uključuju djecu postupa hitno i sa dužnom pažnjom. 2. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedilo da se prema djeci uvijek postupa na način kojim se štiti njihovo dostojanstvo i na odgovarajući način s obzirom na njihov uzrast, zrelost i nivo razumijevanja, kao i uzimajući u obzir njihove eventualne posebne potrebe, uključujući i eventualne teškoće u komunikaciji.	Član 6 U članu 5, članu 90, nazivu člana i članu 96 riječi: „maloljetno lice” u različitom padežu zamjenjuju se riječju „dijete” u odgovarajućem padežu. Član 20 Član 49 mijenja se i glasi: „Postupanje prema maloljetniku Član 49 Pri preduzimanju radnji kojima prisustvuje maloljetnik, a naročito prilikom njegovog saslušanja, učesnici u postupku su dužni da postupaju u skladu sa posebnim pravilima koja se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, kako vođenje postupka i radnje koje se u postupku preduzimaju ne bi štetno uticali na razvoj maloljetnika.“ Član 38 Član 92 mijenja se i glasi: „U krivičnom postupku u kojem je učesnik dijete oštećeno krivičnim djelom ili u kojem se dijete saslušava kao svjedok, radnje, po pravilu, preduzimaju lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, vodeći računa o uzrastu, ličnim svojstvima, obrazovanju i prilikama u kojima živi dijete.“ ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG”, BR. 64/11 I 1/18) Hitnost Član 5 (1) Postupak prema maloljetniku i postupak u kojem je dijete oštećeno krivičnim djelom je hitan.	Potpuno usklađeno		
---	---	--	--	--

	(2) Organi koji učestvuju u postupku prema maloljetniku i u postupku u kojem je maloljetno lice oštećeno krivičnim djelom, kao i drugi organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja dužni su da postupaju hitno. Dužnost hitnog postupanja Član 57 (1) Organi koji učestvuju u postupku prema maloljetniku, drugi organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja, kao i svi drugi učesnici u postupku prema maloljetniku, dužni su da postupaju hitno kako bi se postupak što prije završio. (2) Kad sudija za maloljetnike ocijeni da je zbog nesavjesnog ili nestručnog postupanja branioca u postupku prema maloljetniku došlo do odugovlačenja postupka obavijestiti o tome Advokatsku komoru i može novčano kazniti branioca, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku. (3) Kad sudija za maloljetnike ocijeni da je usljed radnji ili propusta državnog organa ili ustanove od kojih se u postupku prema maloljetniku tražilo obavještenje, izvještaj ili mišljenje došlo do odugovlačenja postupka, obavijestiti o tome starješinu nadležnog organa ili ustanove i može novčano kazniti odgovorno lice u organu ili ustanovi, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.			
Član 14 Pravo na zaštitu privatnosti 1. Države članice obezbjeđuju zaštitu privatnosti djece tokom krivičnog postupka. 2. U tu svrhu, države članice obezbjeđuju da su ročišta pred sudom u kojima učestvuju djeca uobičajeno zatvorena za javnost ili dopuštaju sudovima ili sudijama da odluče da takva ročišta zatvore za javnost.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku Član 5 U članu 4 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „maloljetnim učinocima krivičnih djela“ zamjenjuju se riječima: „maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela“. U tač. 4 i 5 riječi: „maloljetnog lica“ zamjenjuju se riječju „maloljetnika“. Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:	Potpuno usklađeno		

3. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedilo da se evidencija iz člana 9 ne širi u javnosti. 4. Poštujući slobodu izražavanja i informisanja, kao i slobodu i pluralizam medija, države članice podstiču medije da preduzimaju mjere samoregulacije kako bi se ostvarili ciljevi iz ovog člana.	„(2) Postupanje prema djetetu kao žrtvi, oštećenom, svjedoku ili drugom učesniku u postupku zasniva se na načelima iz stava 1 ovog člana, kao i pravu na pristup nadležnim organima i informacijama, zaštiti od zastrašivanja i pravu na posebne mjere zaštite djeteta kao žrtve, oštećenog ili svjedoka, u skladu sa ovim zakonom.“ Član 20 Član 49 mijenja se i glasi: „Postupanje prema maloljetniku Član 49 Pri preduzimanju radnji kojima prisustvuje maloljetnik, a naročito prilikom njegovog saslušanja, učesnici u postupku su dužni da postupaju u skladu sa posebnim pravilima koja se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, kako vođenje postupka i radnje koje se u postupku preduzimaju ne bi štetno uticali na razvoj maloljetnika.“ Član 37 Član 91 mijenja se i glasi: „Zaštita privatnosti i identiteta djeteta Član 91 (1) Učesnici u postupku, organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja, stručna služba, službe koje pružaju podršku žrtvama u skladu sa zakonom, kao i mediji, dužni su da se staraju o zaštiti privatnosti djeteta, uključujući zaštitu identiteta i podataka koji mogu otkriti identitet djeteta. (2) Bila koja informacija koja bi mogla ukazati na identitet djeteta koje je oštećeno krivičnim djelom ili je svjedok u postupku ne može biti objavljena bez izričite dozvole sudije, odnosno državnog tužioca koji postupa u predmetu.“			
---	--	--	--	--

	ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 I 1/18) Osnovna načela Član 4 Postupanje prema maloljetniku kao učiniocu krivičnog djela zasniva se na: 1) poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) uvažavanju najboljeg interesa maloljetnika; 3) zabrani diskriminacije po bilo kom osnovu; 4) razumljivosti jezika, upotrebi tehnologije prilagođene uzrastu i stepenu razvijenosti maloljetnika; 5) poštovanju prava na privatnost maloljetnika u svim fazama postupka; 6) uvažavanju prava maloljetnika da slobodno izraze svoje mišljenje; 7) što većem izbjegavanju ograničenja lične slobode maloljetnika; 8) podsticanju primjene alternativnih mjera i načina postupanja prema maloljetnicima; 9) davanju prednosti krivičnim sankcijama koje se ne izvršavaju u institucionalnim uslovima; 10) davanju posebnog značaja obuci i specijalizaciji kroz multidisciplinarni pristup i institucionalnu saradnju. Isključenje javnosti Član 84 (1) Kad sudi maloljetniku, sud će uvijek isključiti javnost. (2) Sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike, izuzetno, može dozvoliti da na glavnom pretresu prisustvuju lica koja se bave zaštitom i vaspitanjem maloljetnika i naučni radnici.			
--	--	--	--	--

	(3) U toku glavnog pretresa sud može narediti da se, osim državnog tužioca za maloljetnike, branioca i predstavnika organa starateljstva, sa pretresa udalje sva ili pojedina lica. (4) Za vrijeme izvođenja pojedinih dokaza ili završnih riječi stranaka sud može narediti da se maloljetnik udalji sa pretresa, ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti. (5) Sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike će maloljetnika koji je udaljen sa pretresa po njegovom povratku u sudnicu ukratko upoznati sa radnjama sprovedenim tokom njegovog udaljenja.			
Član 15 Pravo djeteta na pratnju nosioca roditeljske odgovornosti tokom postupka 1. Države članice obezbjeđuju da djeca imaju pravo na pratnju nosioca roditeljske odgovornosti tokom ročišta pred sudom u kojem učestvuju. 2. Dijete ima pravo na pratnju drugog odgovarajućeg odraslog lica koje imenuje dijete i koje je kao takvo prihvatio nadležni organ ako prisustvo nosioca roditeljske odgovornosti u pratnji djeteta tokom ročišta pred sudom: (a) ne bi bilo u najboljem interesu djeteta; (b) nije moguće s obzirom da nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nosiocem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat; ili (c) bi, na osnovu objektivnih i činjeničnih okolnosti, znatno ugrozilo krivični postupak. Ako dijete nije imenovalo drugo odgovarajuće odraslo lice ili ako je imenovalo odraslo lice koje nije prihvatljivo nadležnom organu, nadležni organ će, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, odrediti drugo lice za pratnju djeteta. To lice može biti i predstavnik organa ili druge institucije nadležne za zaštitu ili dobrobit djece.	Član 18 Poslije člana 46 dodaju se dva nova člana koji glase: Pravo maloljetnika na pratnju zakonskog zastupnika tokom postupka Član 46b (1) Nadležni organi su dužni da omoguće maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom saslušanja. (2) Maloljetnik ima pravo na pratnju drugog punoljetnog lica koje sam odredi i koje je kao takvo prihvatio nadležni organ ako se, tokom saslušanja, na osnovu objektivnih okolnosti, utvrdi da: 1) prisustvo zakonskog zastupnika nije u najboljem interesu maloljetnika, 2) nije moguće stupiti u kontakt ni sa jednim zakonskim zastupnikom ili njegov identitet nije poznat, ili 3) prisustvo zakonskog zastupnika može znatno ugroziti krivični postupak. (3) Ako, u slučaju iz stava 2 ovog člana, maloljetnik nije odredio drugo punoljetno lice ili ako je odredio punoljetno lice koje nije prihvatio nadležni organ, taj organ će, uzimajući u obzir najbolji interes maloljetnika, odrediti drugo punoljetno lice za pratnju maloljetnika. To lice može biti i	Potpuno usklađeno		

3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene stava 2 tač. (a), (b) ili (c) prestanu da postoje, dijete ima pravo da ga nosilac roditeljske odgovornosti prati tokom svih ostalih ročišta pred sudom. 4. Uz pravo iz stava 1, države članice obezbjeđuju da djeca imaju pravo na pratnju nosioca roditeljske odgovornosti, ili drugog odgovarajućeg odraslog lica iz stava 2, i tokom drugih faza postupka pored ročišta pred sudom, na kojima je dijete prisutno, i za koje nadležni organ smatra da: (a) je u najboljem interesu djeteta da bude u pratnji tog lica; i (b) prisustvo tog lica neće dovesti u pitanje krivični postupak.	predstavnik organa starateljstva ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit maloljetnika. (4) Ako okolnosti iz stava 2 ovog člana prestanu da postoje, maloljetnik ima pravo na pratnju zakonskog zastupnika tokom eventualnog nastavka saslušanja. (5) Nadležni organ dužan je da omogući maloljetniku pravo na pratnju zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica iz stava 2, odnosno stava 3 ovog člana i tokom drugih faza postupka, u kojima je maloljetnik prisutan, ako smatra da: 1) je u najboljem interesu maloljetnika da bude u pratnji zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica, i 2) prisustvo zakonskog zastupnika ili drugog punoljetnog lica neće znatno ugroziti krivični postupak.			
<i>Član 16</i> Pravo djece na lično prisustvo i učešće na svom suđenju 1. Države članice obezbjeđuju da djeca imaju pravo da prisustvuju svom suđenju i preduzimaju sve potrebne mjere kako bi im se omogućilo da djelotvorno učestvuju na tom suđenju, kao i da im se omogući da budu saslušana i da izraze svoje stavove. 2. Države članice obezbjeđuju da djeca koja nijesu bila prisutna na svom suđenju imaju pravo na novo suđenje ili na drugi pravni lijek, u skladu sa Direktivom (EU) 2016/343 i pod uslovima utvrđenim u toj direktivi.	Član 32 U članu 74 stav 2 mijenja se i glasi: (2) Saslušanju maloljetnika u pripremnom postupku moraju prisustvovati branilac, zakonski zastupnik maloljetnika, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona. Ostalim radnjama u pripremnom postupku ova lica prisustvuju samo kad državni tužilac za maloljetnike ocijeni da je njihovo prisustvo neophodno. Državni tužilac za maloljetnike može, izuzetno, maloljetnika saslušati bez prisustva njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti. Stav 3 mijenja se i glasi: „(3) Državni tužilac za maloljetnike može narediti da se maloljetnik, kad je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti i pravilnog vođenja krivičnog postupka, udalji prilikom izvođenja pojedinih radnji, uz poštovanje prava na odbranu. Državni tužilac za maloljetnike će maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika ili drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, ukratko upoznati sa	Potpuno usklađeno		

	tokom postupka kojem maloljetnik nije prisustvovao, vodeći pri tome računa o zaštiti ličnosti maloljetnika, što će se unijeti u zapisnik.“ U stavu 4 poslije riječi „maloljetnika“ dodaju se zarez i riječi: „odnosno drugom punoljetnom licu iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“. U stavu 5 riječ „pedagoga“ zamjenjuje se riječima: „defektologa - specijalnog pedagoga“. Član 33 U članu 81 stav 1 poslije riječi: „zakonski zastupnik,“ dodaju se riječi: „drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona,“. Na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „samo u slučajevima propisanim ovim zakonom.“. Član 35 U članu 86 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „(4) Sud ne može obavezati maloljetnika na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, zdravstveni pregled, kao i audiovizuelna snimanja.“ Član 36 U članu 87 stav 2 poslije riječi: „zakonskog zastupnika maloljetnika“ dodaju se riječi: „ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“. U stavu 3 poslije riječi „maloljetnik“ stavlja se tačka, a riječi: „samo ako predsjednik vijeća ili vijeće nađe da bi njegovo prisustvo bilo od koristi za odlučivanje.“ brišu se. ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 I 1/18)			
--	--	--	--	--

	Zabrana suđenja maloljetniku u odsustvu Član 48 Maloljetniku se ne može suditi u odsustvu, a u postupku prema maloljetniku određene radnje mogu se sprovesti bez njegovog prisustva samo u slučajevima propisanim ovim zakonom. Radnje koje se preduzimaju u pripremnom postupku Član 74 (1) U pripremnom postupku državni tužilac za maloljetnike određuje način izvođenja pojedinih radnji u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku, kojim se obezbjeđuju pravo maloljetnika na odbranu, prava oštećenog i prikupljanje dokaza potrebnih za odlučivanje. (2) Saslušanju maloljetnika u pripremnom postupku moraju prisustvovati branilac, zakonski zastupnik maloljetnika, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona. Ostalim radnjama u pripremnom postupku ova lica prisustvuju samo kad državni tužilac za maloljetnike ocijeni da je njihovo prisustvo neophodno. Državni tužilac za maloljetnike može, izuzetno, maloljetnika saslušati bez prisustva njegovog zakonskog zastupnika, odnosno drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ako je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti. (3) Državni tužilac za maloljetnike može narediti da se maloljetnik, kad je to potrebno radi zaštite njegove ličnosti i pravilnog vođenja krivičnog postupka, udalji prilikom izvođenja pojedinih radnji, uz poštovanje prava na odbranu. Državni tužilac za maloljetnike će maloljetnika, njegovog zakonskog zastupnika ili drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, ukratko			
--	---	--	--	--

	upoznati sa tokom postupka kojem maloljetnik nije prisustvovao, vodeći pri tome računa o zaštiti ličnosti maloljetnika, što će se unijeti u zapisnik. (4) Državni tužilac za maloljetnike može uskratiti pravo zakonskom zastupniku maloljetnika, odnosno drugom punoljetnom licu iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona da prisustvuje određenoj radnji u pripremnom postupku, ako je takva odluka u interesu zaštite njegove ličnosti. (5) Saslušanje maloljetnika obaviće se kad je to potrebno uz pomoć psihologa, defektologa - specijalnog pedagoga ili drugog stručnog lica, pri čemu saslušanju može prisustvovati predstavnik organa starateljstva. (6) Kad neko od lica iz stava 5 ovog člana prisustvuje radnjama koje se vrše u pripremnom postupku, to lice može, po odobrenju državnog tužioca za maloljetnike, stavljati predloge i postavljati pitanja licu koje se saslušava. Sjednica Član 81 (1) Na sjednicu iz člana 80 stav 1 ovog zakona pozivaju se maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, branilac, državni tužilac za maloljetnike i predstavnik organa starateljstva. (2) Sjednica se može održati i u odsustvu uredno pozvanih lica iz stava 1 ovog člana samo u slučajevima propisanim ovim zakonom. Glavni pretres Član 83 (1) Sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike dužan je da zakaže glavni pretres ili sjednicu u roku od osam dana od dana prijema predloga za izricanje			
--	---	--	--	--

	krivične sankcije. O produženju ovog roka obavještava se predsjednik suda. (2) Na pripremu za glavni pretres, pripremno ročište za glavni pretres, rukovođenje glavnim pretresom, odlaganje i prekidanje glavnog pretresa, zapisnik i tok glavnog pretresa shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku, osim ako sud smatra da njihova primjena u konkretnom slučaju ne bi bila cjelishodna. (3) Na glavni pretres se pozivaju maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, ili drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona, branilac, državni tužilac za maloljetnike, predstavnik stručne službe nadležnog suda i predstavnik organa starateljstva. U slučaju da ne dođe uredno pozvani predstavnik organa starateljstva sud može odlučiti da se glavni pretres održi i bez njegovog prisustva. (4) Glavnom pretresu obavezno prisustvuju maloljetnik, državni tužilac za maloljetnike i branilac. (5) Ukoliko državni tužilac za maloljetnike ili branilac neopravdano izostanu sa glavnog pretresa, sudija za maloljetnike, odnosno predsjednik vijeća za maloljetnike obavještava o tome starješinu državnog tužilaštva, a branioca može kazniti novčanom kaznom u iznosu do 1.000 eura, o čemu obavještava Advokatsku komoru. (6) Odredbe Zakonika o krivičnom postupku o izmjeni i proširenju optužbe primjenjivaće se i u postupku prema maloljetniku, pri čemu je vijeće za maloljetnike ovlašćeno da, i bez predloga državnog tužioca za maloljetnike, donese odluku na osnovu činjeničnog stanja koje je utvrđeno na glavnom pretresu. Odluka o troškovima postupka i o imovinskopравnom zahtjevu Član 86			
--	--	--	--	--

	(1) Sud može maloljetnika obavezati na plaćanje troškova postupka i na ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva samo ako je maloljetniku izrekao kaznu maloljetničkog zatvora. Ako je prema maloljetniku izrečena vaspitna mjera ili je postupak obustavljen, na troškove postupka shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuju troškovi postupka u slučaju obustave postupka, donošenja oslobađajuće ili odbijajuće presude, a oštećeni se radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućuje na parnični postupak. (2) Ako maloljetnik ima prihode ili imovinu, sud može odrediti da plati troškove postupka i prema oštećenom ispuni imovinskopravni zahtjev i kad prema njemu izrekne vaspitnu mjeru, odnosno kad sud nađe da nije cjelishodno izreći maloljetniku kaznu maloljetničkog zatvora, niti vaspitnu mjeru. (3) Na ostala pitanja koja se odnose na troškove postupka i ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku. (4) Sud ne može obavezati maloljetnika na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, zdravstveni pregled, kao i audiovizuelna snimanja. Žalba Član 87 (1) Protiv presude kojom je maloljetniku izrečena kazna maloljetničkog zatvora, rješenja kojim je maloljetniku izrečena vaspitna mjera i rješenja o obustavljanju postupka iz člana 85 stav 2 ovog zakona, žalbu mogu izjaviti sva lica koja imaju pravo na žalbu protiv presude u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, u roku od osam dana od dana prijema presude, odnosno rješenja. (2) Žalba zadržava izvršenje presude, odnosno rješenja, osim kad sud, uz saglasnost zakonskog zastupnika maloljetnika ili			
--	---	--	--	--

	drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona i po saslušanju maloljetnika, ne odluči drukčije. (3) Na sjednicu drugostepenog vijeća pozvaće se maloljetnik.			
<i>Član 17</i> Postupak na osnovu evropskog naloga za hapšenje Države članice obezbjeđuju da se prava iz čl. 4, 5, 6 i 8, čl. 10 do 15 i člana 18 shodno primjenjuju na djecu koja su tražena lica, po njihovom lišenju slobode u skladu sa postupkom na osnovu evropskog naloga za hapšenje u državi članici izvršenja.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 47 do 57 Zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama Evropske unije („Službeni list CG“, br. 85/18).	
<i>Član 18</i> Pravo na pravnu pomoć Države članice obezbjeđuju da se domaćim pravom u vezi sa pravnom pomoći garantuje djelotvorno ostvarivanje prava na pomoć pravnog zastupnika na osnovu člana 6.	Član 22 Član 50 mijenja se i glasi: „(1) Maloljetnik mora, bez odlaganja, od prvog kontakta sa nadležnim organom, kao i tokom čitavog postupka imati pravnu pomoć branioca. (2) Branilac maloljetnika može biti samo advokat. (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetnik ne mora imati pravnu pomoć branioca, u fazi koja prethodi sudskom postupku i u mjeri u kojoj je to opravdano s obzirom na posebne okolnosti predmeta i ako postoji hitna potreba za sprečavanjem štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet lica. (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana odlučuje državni tužilac za maloljetnike rješenjem, po obavještenju policije. (5) Ako sam maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne uzmu branioca, branioca će po službenoj	Potpuno usklađeno		

	dužnosti postaviti sud, odnosno državni tužilac, bez odlaganja, po pravilu, iz reda advokata sa posebnim znanjima iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, po redosljedu sa spiska Advokatske komore Crne Gore (u daljem tekstu: Advokatska komora). (6) Branilac postavljen po službenoj dužnosti u skladu sa stavom 5 ovog člana ostaje do završetka postupka, odnosno dok maloljetnik, njegov zakonski zastupnik, odnosno drugo punoljetno lice iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona ne izaberu branioca.“ Član 23 Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase: „Pomoć branioca Član 50a (1) Maloljetnik ima pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja od strane policije ili drugog organa. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na povjerljivu i neposrednu komunikaciju sa braniocem prije prvog saslušanja može se uskratiti maloljetniku koji nije lišen slobode, ako se utvrdi da pomoć branioca nije neophodna, uzimajući u obzir težinu krivičnog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle preduzeti u odnosu na to krivično djelo, pri čemu se mora voditi računa o najboljem interesu djeteta. (3) Maloljetnik ima pravo na učešće branioca tokom saslušanja iz stava 1 ovog člana, koje će se konstatovati u zapisniku o saslušanju. (4) Maloljetnik lišen slobode ima pravo na povjerljivu komunikaciju sa braniocem, koja podrazumijeva sastanke,			
--	--	--	--	--

	dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije. (5) Ako branilac nije prisutan, nadležni organ odlaže saslušanje maloljetnika za potrebno vrijeme, kako bi se omogućio dolazak branioca.			
Član 19 Pravni lijekovi Države članice obezbjeđuju da je djeci koja su osumnjičeni ili okrivljeni u krivičnom postupku, kao i djeci koja su tražena lica, u slučaju kršenja njihovih prava iz ove direktive, dostupan djelotvoran pravni lijek u okviru domaćeg prava.	Član 36 U članu 87 stav 2 poslije riječi: „zakonskog zastupnika maloljetnika“ dodaju se riječi: „ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona“. U stavu 3 poslije riječi „maloljetnik“ stavlja se tačka, a riječi: „samo ako predsjednik vijeća ili vijeće nađe da bi njegovo prisustvo bilo od koristi za odlučivanje.“ brišu se. ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 I 1/18) Žalba Član 87 (1) Protiv presude kojom je maloljetniku izrečena kazna maloljetničkog zatvora, rješenja kojim je maloljetniku izrečena vaspitna mjera i rješenja o obustavljanju postupka iz člana 85 stav 2 ovog zakona, žalbu mogu izjaviti sva lica koja imaju pravo na žalbu protiv presude u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, u roku od osam dana od dana prijema presude, odnosno rješenja. (2) Žalba zadržava izvršenje presude, odnosno rješenja, osim kad sud, uz saglasnost zakonskog zastupnika maloljetnika ili drugog punoljetnog lica iz člana 46b stav 2, odnosno stav 3 ovog zakona i po saslušanju maloljetnika, ne odluči drukčije. (3) Na sjednicu drugostepenog vijeća pozvaće se maloljetnik. Odluke drugostepenog suda Član 88	Potpuno usklađeno		

	(1) Ako prvostepenom odlukom nije izrečena kazna maloljetničkog zatvora ili institucionalna mjera, drugostepeno vijeće može kaznu, odnosno mjeru izreći samo nakon održanog pretresa. (2) Kazna maloljetničkog zatvora u dužem trajanju ili teža institucionalna mjera od kazne, odnosno mjere izrečene prvostepenom odlukom mogu se izreći i na sjednici drugostepenog vijeća. (3) Kad sud odlučuje po žalbi, o održavanju sjednice vijeća obavijestit će maloljetnika, odnosno njegovog branioca. (4) Na postupak i odlučivanje po žalbi shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano. Vanredni pravni lijekovi Član 89 Na zahtjev za zaštitu zakonitosti i ponavljanje postupka završenog pravosnažnom presudom i pravosnažnim rješenjem o izricanju vaspitne mjere shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku.			
Član 20 Obuka 1. Države članice obezbjeđuju da osoblje organa za sprovođenje zakona i osoblje ustanova u kojima borave lica lišena slobode koje se bavi predmetima koji uključuju djecu prođe posebnu obuku do nivoa koji je odgovarajući za njihov kontakt sa djecom u pogledu dječijih prava, odgovarajućih tehnika obavljanja saslušanja, dječje psihologije, komunikacije jezikom koji je prilagođen djetetu. 2. Ne dovodeći u pitanje nezavisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa između država članica, kao i vodeći računa o ulozi onih koji su odgovorni za obuku sudija i tužilaca, države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedilo da sudije i tužioci koji učestvuju u krivičnim postupcima koji uključuju djecu posjeduju	Član 17 Član 46 mijenja se i glasi: „Specijalizacija u postupku prema maloljetnicima Član 46 (1) Državni tužilac za maloljetnike, policajac za maloljetnike, sudija za maloljetnike i sudije vijeća za maloljetnike, advokati i zaposleni u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija koji su u kontaktu sa maloljetnicima moraju biti lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku. (2) U cilju sticanja posebnih znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima	Potpuno usklađeno		

posebne kompetencije u toj oblasti, da imaju stvarno pristup posebnoj obuci, ili oboje. 3. Uz dužno poštovanje nezavisnosti pravne profesije i uloge onih koji su odgovorni za obuku pravnih zastupnika, države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi podsticali obezbjeđivanje posebne obuke iz stava 2 advokatima koji učestvuju u krivičnim postupcima koji uključuju djecu. 4. Države članice, putem svojih javnih službi i finansiranjem organizacija za podršku djeci, podstiču inicijative koje omogućavaju onima koji djeci pružaju usluge podrške i restorativne pravde da prođu odgovarajuću obuku do nivoa koji je odgovarajući za njihov kontakt sa djecom i da poštuju standarde struke kako bi se obezbijedilo da se te usluge pružaju nepristrasno, uz poštovanje i stručno.	krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku sprovode se kontinuirane obuke lica iz stava 1 ovog člana. (3) Obuke iz stava 2 ovog člana sprovodi Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu. (4) O završenoj obuci iz stava 2 ovog člana Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu izdaje sertifikat, na propisanom obrascu. (5) Program i način sprovođenja obuke iz stava 2 ovog člana, kao i obrazac sertifikata o završenoj obuci iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.“ Član 38 Član 92 mijenja se i glasi: „U krivičnom postupku u kojem je učesnik djeteta oštećeno krivičnim djelom ili u kojem se djeteta saslušava kao svjedok, radnje, po pravilu, preduzimaju lica koja su stekla posebna znanja iz oblasti prava djeteta i o pravilima postupanja sa maloljetnicima kao učiniocima krivičnih djela i djecom kao učesnicima u krivičnom postupku, vodeći računa o uzrastu, ličnim svojstvima, obrazovanju i prilikama u kojima živi djeteta.“			
Član 21 Prikupljanje podataka Države članice do 11. juna 2021. godine i svake tri godine nakon toga šalju Komisiji dostupne podatke o sprovođenju prava iz ove direktive.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<i>Član 22</i> Troškovi Države članice snose troškove koji nastanu zbog primjene čl. 7, 8 i 9, bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu	Član 35 U članu 86 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „(4) Sud ne može obavezati maloljetnika na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, zdravstveni pregled, kao i audiovizuelna snimanja.“			

troškova nastalih zbog primjene člana 8, ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.	ZAKON O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU („SLUŽBENI LIST CG“, BR. 64/11 i 1/18) Odluka o troškovima postupka i o imovinskopравnom zahtjevu Član 86 (1) Sud može maloljetnika obavezati na plaćanje troškova postupka i na ispunjenje imovinskopравnog zahtjeva samo ako je maloljetniku izrekao kaznu maloljetničkog zatvora. Ako je prema maloljetniku izrečena vaspitna mjera ili je postupak obustavljen, na troškove postupka shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuju troškovi postupka u slučaju obustave postupka, donošenja oslobađajuće ili odbijajuće presude, a oštećeni se radi ostvarivanja imovinskopравnog zahtjeva upućuje na parnični postupak. (2) Ako maloljetnik ima prihode ili imovinu, sud može odrediti da plati troškove postupka i prema oštećenom ispuni imovinskopравni zahtjev i kad prema njemu izrekne vaspitnu mjeru, odnosno kad sud nađe da nije cjelishodno izreći maloljetniku kaznu maloljetničkog zatvora, niti vaspitnu mjeru. (3) Na ostala pitanja koja se odnose na troškove postupka i ispunjenje imovinskopравnog zahtjeva shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku. (4) Sud ne može obavezati maloljetnika na plaćanje troškova koji se odnose na pojedinačnu procjenu maloljetnika, zdravstveni pregled, kao i audiovizuelna snimanja.	Potpuno usklađeno		
Član 23 Klauzula o neregresiji Nijedna odredba ove direktive ne može se tumačiti kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili procesnih				

garancija koje obezbjeđuju Povelja, EKLP ili druge mjerodavne odredbe međunarodnog prava, naročito Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, ili pravo bilo koje države članice kojim je predviđen viši nivo zaštite.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 24 Prenošenje 1. Države članice donijeće zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom do 11. juna 2019. godine. O tome će odmah obavijestiti Komisiju. Kada države članice donesu te propise, ti propisi sadržaće upućivanje na ovu direktivu ili se takvo upućivanje navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Načine takvog upućivanja utvrdiće države članice. 2. Države članice dostaviće Komisiji tekst odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 25 Izvještaj Komisija će, do 11. juna 2022. godine, Evropskom parlamentu i Savjetu podnijeti izvještaj kojim se procjenjuje u kojoj mjeri su države članice donijele mjere potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom, uključujući i ocjenu primjene člana 6, uz koje prilaže zakonodavne predloge ako je to potrebno.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 26 Stupanje na snagu Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 27 Adresati Ova direktiva upućena je državama članicama u skladu sa Ugovorima.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		